

Sydvestjyske Arkiver Beretninger 2016

Udgivet af Sydvestjyske Arkiver

Indhold	Bestyrelsens beretning	3	Endrup/Vester Nykirke Lokalhistorisk Arkiv		Ribe Byhistoriske Arkiv	28
	Konsulentens beretning	5	Arkiv	14	Historisk Arkiv i Seem Sogn	29
	Billund Kommune	7	Esbjerg Byhistoriske Arkiv	15	Skads Sognearkiv	30
	Lokalhistorisk Arkiv for Grene Sogn	7	Farup Sogns Lokalhistoriske Arkiv	18	Spandet Sognearkiv	30
	Filskov Lokalhistoriske Arkiv	8	Grimstrup Sognearkiv	19	Vejrup Sognearkiv	30
	GrindstedArkivet	8	Guldager Sognearkiv	19	Vester Nebel Sognearkiv	31
	Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv	10	Gørding Sognearkiv	20	Lokalhistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn	32
	Sdr. Omme Lokalarkiv	10	Historisk Samling fra Besættelsestiden	21	Vilslev Jedsted Sognearkiv	32
	Stenderup-Kroager Lokalhistoriske Arkiv	11	Hjerting Lokalarkiv	24		
	Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv	11	Hjortlund Sognearkiv	25		
Esbjerg Kommune	13	Hostrup Sognearkiv	25	Fanø Kommune	33	
Bramming Byhistoriske Arkiv	13	Hviding Sognearkiv	26	Nordby Sognearkiv	33	
Darum Sognearkiv	14	Jernved Gredstedbro Lokalarkiv	27	Sønderho-arkivet	33	
		Kalvslund Sognearkiv	28	Varde Kommune	35	

Vejen Kommune	49
Historisk Arkiv for Brørup og Omegn	49
Bække-Veerst Lokalarkiv	50
Lokalhistorisk Arkiv Holsted	51
Hovborg Lokalhistoriske Arkiv	52
Lindknud Lokalhistoriske Arkiv	53
Aastrup Sognearkiv	54

Fra Lokalarkivernes arbejdsmark 2016

Sydvestjyske Arkiver (SVA)

Bestyrelsens beretning

Første januar i år var det ti år siden, en af de største, administrative ændringer fandt sted i Danmark. Det var den såkaldte strukturreform, der blev gennemført, og som kort fortalt betød, at

- antallet af kommuner blev reduceret fra 289 til 96
- amterne forsvandt
- fem nye regioner opstod med ansvar alene for sygehusvæsen.

For det tidligere Ribe Amts vedkommende betød det, at

- antallet af kommuner blev reduceret fra 14 til 5
- Ribe Amt blev nedlagt
- Det vestjyske område blev en del af Region Syd.

Man kan mene meget om strukturreformen og dens konsekvenser – og det fornemmer jeg, man gør rundt omkring – men at der allerede er gået ti år, virker overraskende. Nogle begreber er allerede ved at blive glemt – for ikke så forfærdelig længe siden var jeg til et møde, hvor et midaldrende menneske spurgte, hvad et amt var for noget. For os i den historiske verden kan det måske overraske, har man ikke haft så tæt berøring med amter som kommuner, selv om de tog sig af sygehusvæsen, vejevæsen, videregående uddannelse, kollektiv trafik, en række kulturopgaver m.m.

I arkiververdenen er vores opgave at huske, hvad der er set lokalt, så dér havner begrebet amter ikke i glemmebogen, og det tror jeg heller ikke, strukturreformen gør. Nye arkivsamvirker opstod, nye politikere skulle lære om vores arbejde, og arbejdsopgaverne blev ikke færre, fordi digitaliseringen for alvor satte ind, og arkiververdens materialer ligger lige til højrebænet med hensyn til digital formidling. Det bliver arbejdet dog ikke mindre af.

At lokalarkiverne kom vel gennem sammenlægninger og strukturreformens følgevirkninger skyldes bl.a. de man-

ge dygtige arkivfolk rundt omkring i det daværende amts mange arkiver, men også at det lykkedes det daværende Ribe Amts Lokalarkiver at bevare amtskonsulentstillingen. Richard Bøllund var med til at overvinde denne hurdle, som arkiverne pludselig stod overfor samtidig med, han kunne lede dem ind i den nye digitale fremtid. Takket være amtskonsulenten har vi kunnet holde mange kurser lokalt, som lokalarkivfolk ellers har måttet rejse langt efter, og amtskonsulenten har heller ikke været bleg for at komme på besøg, hvis opgaven ikke kunne løses pr. telefon. Mange jer har følt denne bistand som en selvfølge, men hvis I kigger jer rundt om i landet, er det tidligere Ribe Amt vist efterhånden det eneste sted, hvor lokalarkivernes frivillige medarbejdere har mulighed for at få konsulentbistand til deres store og små problemer.

Og de er der jo på forskellig vis og på mange niveauer. Det kan være udfordringer med lokalerne, det kan være forsikringsspørgsmål, hvordan arkivet får en hjemmeside, der er nogenlunde nem at passe – eller dækker forsikringen, når en mår har gnavet kablet til modem over – igen. Dertil kommer så alle de større udfordringer, som når arkivet er blevet gjort opmærksom på en masse arkivalier på et loft, og at de bare skal være fjernet inden ugens udgang. Det er faktisk svært at planlægge dagen i et lokalarkiv.

Til årets overraskelser hørte så, at amtskonsulent Richard Billund omkring efterårsferien spurgte mig, om man kunne forestille sig, han fik et års orlov. Han var lige blevet spurgt på sin anden arbejdsplads Fiskeri- og Søfartsmuseet, om han ville være interesseret i en fuldtidsstilling på museet fra 1. januar i forbindelse med en kollegas orlov. Efter en uges overvejelse i efterårsferien i New York vendte han tilbage med beskeden om, at han gerne ville benytte sig af orlovsmuligheden fra 1. januar. Det fik han så lov

til – med løfte om, senest to måneder før orlovsperiodens udløb af melde tilbage, om han vender tilbage til stillingen eller ej. I sin tid – indtil nu - som konsulent har Richard Bøllund trukket lange spor. Så sent som gårsdagens modul 3-kursus kom det til udtryk, da en deltager med fasthed i stemmen konstaterede, at »Det felt bruger vi ikke længe, siger Richard«. Og så gik vi videre.

At Richard Bøllund kunne bevilges orlov, skyldtes også, at der var en kandidat som vikar i personalet i Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Det var Karen Jermiin Nielsen, der er leder af Ribe Byhistoriske Arkiv, men kun på halv tid. Hun kendte lokalarkiververdenen allerede, havde tiden og var frisk på at springe til. Flere af jer har allerede mødt Karen, men kender I hende ikke, er hun her i aften, så der er lejlighed

til at møde hende. Jeg ved, hun gerne vil møde jer, også ude i arkiverne.

Om sidste virksomhedsår er der ellers at berette, at bestyrelsen har arbejdet med på mange forskellige felter. Der sker så meget på det digitale område, og med Arkibas5 og arkiv.dk er arkiverne ikke blot kommet i berøring med lokalområdet, men med hele verden. Der kan let tikke mails ind fra ikke så arkivvante brugere, der har fundet én eller anden interessant registrering i vores samlinger og ønsker en kopi. Det var i den forbindelse, SVA udsendte en vejledende prisliste for salg af billeder m.m.

Digitaliseringen foregår også på fuld kraft i Rigsarkivet – 14,5 millioner sider publicerede de sidste år, så rigtig mange kilder – også af lokal interesse – er tilgængelige

Årsmødet i Sydvestjyske Arkiver fandt sted i Bryndum Forsamlingshus 1. marts 2017. Først generalforsamling, dernæst gule ærter og til sidst foredrag. Foto: Jørgen Dieckmann Rasmussen (EBA Q21850-076-1469)

for lokalarkiverne. Det var baggrund for efterårets kursus i ejendoms historie (i den kongerigske del af Danmark), hvor 75 personer mødte op. Der er imidlertid mange andre relevante kilder publiceret af Rigsarkivet, men der er udfordringer på flere områder for lokalarkivfolkene. Dels udfordringen med at navigere i historiske, administrative systemer, dernæst at finde vej gennem f.eks. arkivalieronline og Daisy – og så endelig at kunne læse den gotiske håndskrift, som var den gængse håndskrift frem til 1875. Er det sådan, at hvert lokalarkiv har en eller flere personer, der kan mestre dette – eller er det noget, SVAs kursusudvalg skal forfølge?

At I er nysgerrige efter at vide mere om statslige arkivalier kunne vi konstatere på årets arkivtur den 22. august. Turen gik til Rigsarkivet i Viborg, hvor vi efter en kort introduktion i de gamle bygninger i Sct. Hansgade 5 og en

rundvisning i grupper der, fortsatte til de nye magasiner, Rigsarkivet har opført i Viborgs industrikvarter. Der kunne man både se og føle moderne arkivforhold – med se tænker jeg på den megen plads, der gjorde det muligt at køre rundt med paller og store vogne med hyldeklar arkivæsker med arkivalier. Og med føle tænker jeg på temperaturen, for pludselig befandt vi os i klimastyrede rum, hvor sensommeren udenfor ikke var at føle. Turen sluttede af på det lukningstruede Fotomuseum i Herning, hvor vi på en rundvisning blev indviet i fotografiets og fototeknikkens historie.

Til sidst vil jeg gerne takke jer medlemmer for den store interesse for SVAs aktiviteter og bestyrelsen for godt samarbejde i årets løb. Endelig er der grund til at takke Richard Bøllund for veludført arbejde i det forgangne år.

Konsulentens beretning

Endnu et begivenhedsrigt år er gået med de sædvanlige gøremål og aktiviteter. Konsulent- og kursusvirksomheden er stadigvæk en skattet vare blandt medlemmerne af Sydvestjyske Arkiver, hvilket ses på tilstrømningen til kurserne, samt efterspørgslen på konsulentbistanden. Der er rigeligt til at holde en konsulent beskæftiget på halv tid, og sådan skal det også gerne være fremover.

Bestyrelsen for Sydvestjyske Arkiver er meget opmærksom på at værne om konsulentordningen, som er et stort plus og med til at løfte arkiverne i området. Selvom arkivsamvirkerne i de enkelte kommuner opfylder nogle af funktionerne, så er det regionale arkivsamarbejde i Sydvestjylland et stort plus, ikke mindst i forhold til opgaven med at uddanne arkivmedarbejderne. Bestyrelsen har hen over året diskuteret, hvordan man kan fremme og styrke bevidstheden om Sydvestjyske Arkiver og gøre det muligt for de enkelte arkiver at skelne mellem de forskellige arkivsammenslutninger, de er medlem af både lokalt, regionalt og nationalt. Det har resulteret i et lille skriv, som jeg har lavet og lagt på hjemmesiden, hvor man kan læse om hvilke opgaver og funktioner henholdsvis arkivsamvir-

kerne, Sydvestjyske Arkiver (SVA) og Sammenslutningen af Lokalarkiver (SLA) løser på de forskellige niveauer.

Som nævnt er kursusindsatsen et af SVAs varemærker, og 2016 var ingen undtagelse. Der er blevet holdt de sædvanlige Arkibaskurser – seks er det blevet til i 2016. Et enkelt måtte dog aflyses på grund af for få tilmeldinger – måske fordi det i september måned lå for tæt på sommerferien? Til gengæld blev der i hast arrangeret et lille lokalt Arkibas-kursus ude på det arkiv, der som det eneste havde tilmeldte til kurset. Det gav de øvrige medarbejdere på arkivet mulighed for at kigge med, og der blev mange gode snakke og diskussioner ud af det med udgangspunkt i arkivets egne registreringseksempler. Også på et andet arkiv har jeg afholdt et lokalt Arkibas-kursus med deltagelse af fem-seks personer fra arkivet. Sådanne lokale kurser kan være gode til at dykke ned i de enkelte arkivers konkrete problemstillinger vedr. registrering, og er et godt supplement til de faste kurser og konsulentbistanden generelt.

Arkivsamvirkerne i de forskellige kommuner har også fået øjnene op for, at konsulenten kan inviteres og komme med forskellige oplæg og undervisning i forbindelse med

deres møder, hvor folk fra flere arkiver er samlet. Ligeledes har jeg været inviteret til et lokalt erfa-møde arrangeret af arkivsamvirket – i dette tilfælde vedr. SLA hjemmesidesystem.

Ellers har der været afholdt det sædvanlige modulkursus i januar måned. Selvom det var en gentagelse af et tidligere afholdt modul arrangeret af SVA, så var der med 18 deltagere god tilslutning. Det viser, at der heldigvis er gang i fødekæden til arkiverne med nye medarbejdere, selvom der indimellem kommer beklagelser over, at det er svært at rekruttere frivillige til arkiverne. Jeg bliver jævnligt spurgt, hvad man som arkiv kan gøre, for at skaffe flere frivillige hænder. Spørgsmålet er også blevet nævnt som et kursusønske, som er værd at overveje i nærmeste fremtid.

Et andet kursus, som længe har været efterspurgt, er ét vedr. kilder til ejendoms historie, som det lykkedes os at få stablet på benene i 2016. Med 73 tilmeldte var der en overvældende interesse for kurset, som foregik i Helle hallen med Jørgen Dieckmann Rasmussen som inviteret underviser. Selvom enkelte savnede en gennemgang af de sønderjyske kilder til emnet, så er det mit indtryk at folk gik glade og oplyste derfra.

Det sidste kursus, der er blevet afholdt i 2016 var ligeledes i Helle Hallen, og omhandlede Historisk Atlas. Kurset var blevet oprettet som et regionalt kursus under foreningen HistoriskAtlas.dk, der driver hjemmesiden, i kølvandet på den nye version, der blev sat i drift i 2016. Lanceringen af det nye Historisk Atlas foregik i Vejle den 23. maj med deltagelse af kulturminister Bertel Haarder, som var meget begejstret over hjemmesiden, og faktisk opholdt sig tre kvarter længere end planlagt, fordi han var så opslugt af at dykke ned i historien på den egn, han kommer fra. Med de gode kortvisningsmuligheder og mulighed for at have et sted at placere sine lokalhistoriske fortællinger på et Danmarkskort, er HistoriskAtlas.dk stadigvæk et godt tilbud til lokalarkiverne, hvilket flere af SVAs medlemmer også har fået øjnene op for.

Udover kurserne er en vigtig aktivitet naturligvis den årlige studietur, som nu efter fire år i træk, er gået hen og blevet en tradition. Kombinationen af udflugt, socialt samvær og fagligt input ser ud til at ramme plet. I hvert fald lykkedes det os igen at få bussen fyldt, da vi i august havde arrangeret en studietur til Viborg og Herning med besøg på hhv. Rigsarkivet og Danmarks Fotomuseum.

På Rigsarkivet fik vi demonstreret og vist eksempler på kilderne i arkivet, og samtidigt en god indføring i, hvordan man kan anvende arkiv-kilderne i forskellige undervisningsammenhænge, hvilket var meget inspirerende. Derudover fik vi en rundvisning i arkivets nye fjernmagasin - for nogle af deltagerne på turen var det måske lidt fjernt, hvordan indblikket i de nye, klimastyrede magasiner med pallereoler kan være relevant for et lille lokalarkiv. Men det hjælper måske én til at forstå logistikken, og er knapt så fjernt næste gang man måske selv skal bestille materialer til gennemsyn på Rigsarkivet.

På Danmarks Fotomuseum fik vi også en fin rundvisning – for de som kunne se og høre omviseren i de trange lokaler – og et indblik i en fotografisk samling, som desværre ser ud til at gå i opløsning på grund af mistet tilskud. Museet, der blev stiftet i 1983 lukker endegyldigt i 2017, og man er begyndt at sælge ud af samlingen, som SVAs medlemmer på studieturen hermed var blandt de sidste, der fik lov at opleve.

Til sidst vil jeg takke alle, som jeg har været i berøring med i løbet af året, og i løbet af de sidste 15 år, jeg har virket som konsulent. Som bekendt har jeg søgt og fået bevilget et års orlov som konsulent i hele 2017, for at kaste mig over nye udfordringer på Fiskeri- og Søfartsmuseet. Det bliver forhåbentligt til et gensyn, med arkiverne som jeg vil komme til at savne, men efter planen vender tilbage til igen den 1. januar 2018. Jeg skylder min arbejdsgiver en stor tak, for at bevilge orloven, og til SVAs bestyrelse for at bakke op om min beslutning – og heldigvis er der fundet en fuldgod erstatning som vikar, så SVAs konsulent- og uddannelsesvirksomhed er upåvirket af orloven.

Beretninger fra de lokalhistoriske arkiver

Billund Kommune

Lokalhistorisk Arkiv for Grene Sogn

Billund Centret, Hans Jensensvej 6, 7190 Billund.

Tlf.: 21 35 44 72

Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-12.00 og 19.00-21.00 samt efter aftale

Leder: Linda Nielsen, Møllevænget 15, 7190 Billund

Tlf.: 20 95 27 51

E-mail: bln@bbsyd.dk

Hjemmeside: www.grenelokalarkiv.dk

Det har været et travlt år på arkivet.

Samlingen af arkivalier er nu oppe på 73 m. Der er en tilvækst på 10 m for året der er gået. Antallet af enkelte billeder er oppe på 11.463, hvor kun en ældre del af disse billeder er offentligt tilgængelig, hvis er personer på, som det ikke er muligt at få tilladelse fra. Arkivet ønsker ikke at komme i konflikt med persondataloven, hvori tilladelse

kræves for at kunne offentliggøre portrætfotos. Desuden har vi mange billeder der er registreret som billedsamlinger. Her har vi opdaget et problem. De billeder og tekster der er konverteret fra tidligere registreringssystemer er meget mangelfulde og alle skal gennemgås igen og rettes, hvilket vil tage meget lang tid.

Antallet af besøgende, som har gæstet arkivet, har været 77, men ikke alle har skrevet i gæstebogen, så der har været flere. På hjemmesiden har der været 5.710 besøgende. Hvad der er søgt på, kan ikke ses. De besøgende, der har besøgt arkiv.dk, har fortrinsvis søgt på billeder. Her har der været 9.256 besøgende.

Af skriftlige henvendelser har vi haft 21, som alle har været på mail. Telefoniske henvendelser har vi også haft, men ikke ret mange, da der gik en del tid før vi opdagede, at vores telefon var lukket af kommunen. Herefter gik der et stykke tid, inden vi fik et nyt nummer og fik det ændret diverse steder. Her har derfor kun været en 10 stykker.

Gæster ved arkivets udstilling i forbindelse med Kulturvatten.

Af arbejdstimer har vi anslået, at der er brugt ca. 1.315 timer. Det er selvfølgelig et skøn, det kan være lidt mindre, men det kan sagtens også være noget mere.

Vi har fået nye afleveringer, idet vi er kommet i forbindelse med flere foreninger og personer, der gerne vil have, at vi opbevarer deres dokumenter.

Af uddannelser har vi også deltaget i hvad der har været relevant og vil fremover også tilbyde deltagelse for de der har lyst til at lære mere om arkivering.

I årets løb har vi deltaget i flere arrangementer. Først var der fællesudstillingen, hvor temaet var Brugsforeningsbevægelsen, som havde 150 års jubilæum. Det næste vi deltog i var Sommerfesten, hvor vi havde vores pavillon opstillet og udstillede billeder, vi mangler navne på. Det sidste var Kultur natten, her var det også billeder. De to sidste arrangementer deltog vi i sammen med Lokalhistorisk Forening for Grene Sogn. Vi fik stor hjælp fra publikum med navne.

Til sidst vil jeg takke mine kolleger for hjælpen og støtten i året der er gået, og håber på et fortsat godt samarbejde.

Filskov Lokalhistoriske Arkiv

Blåhøjvej 10, Filskov, 7200 Grindsted

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 9.30-11.30 og 1. onsdag hver måned kl. 19.00-21.00 samt efter aftale

Leder: Jakob Kristiansen (formand). **Tlf.:** 51 24 84 75

E-mail: filskovlokalhistorie@yahoo.dk

Hjemmeside: www.filskov.infoland.dk

Vores formand og arkivleder Vera Styrbro valgte ikke at stille op igen, da hun flytter fra byen. Da det ikke var muligt at finde nye medlemmer til bestyrelsen, måtte vi efter generalforsamlingen nøjes med at være tre i bestyrelsen. Hugo Eriksen og Johannes Alsted var godt tilfreds med deres titler som kasserer og næstformand og så var der kun formandsposten tilbage til mig.

Heldigvis meldte Verner Søvang sig til bestyrelsen og Hanne Egebjergger som fast hjælper, dog uden at sidde i bestyrelsen.

Som vi plejer havde vi en forårsudstilling i Billund Centret sammen med de andre arkiver i kommunen. Temaet

var brugsforeninger, men Filskov har aldrig haft Brugser, så vi valgte Andelsmejeriet.

5. maj blev markeret med blomsternedlægning ved flyverstenene og efterfølgende foredrag ved Erik Knoth. Der var ca. 20 deltagere.

Ved Viadukt festen er der efterhånden tradition for at vi har åbent i arkivet søndag eftermiddag og det er godt besøgt.

Sommerudflugten gik i år til Haderslev fjord hvor vi sejlede med det gamle skib "Helena" til Årø og efter en times guidet rundvisning gik turen tilbage igen. Der var rundstykker på udturen og håndmadder på hjemturen.

Uden arkivleder og uddannelse går det ikke. 2 af os har været på kursus i billedbehandling i foråret og arkivalier i efteråret.

Da det i år 2017 er 100 år siden jernbanen blev indviet i Filskov blev der inden nytår taget hul på planlægning af hvordan det skal markeres.

Det ser ud til at 2017 bliver et spændende år, så det ville være dejligt hvis der var flere at dele den fornøjelse med både i bestyrelse og som hjælpere.

Tak for godt samarbejde i årets løb.

GrindstedArkivet

Tinghusgade 14, 7200 Grindsted

Åbningstid: Onsdag i ulige uger kl. 16.00-18.00 eller efter aftale. Lukket i skoleferier.

Leder: Karin Berg, Sverrigsvej 20, 7200 Grindsted
Tlf.: 20 12 42 08

Arkivets postadresse: Sverrigsvej 20, 7200 Grindsted

E-mail: info@grindstedarkivet.dk

Hjemmeside: www.grindstedlokalarkiv.dk

2016 har været et stabilt år uden de store nybrud. Vi er stadig den samme faste flok på 11 frivillige, som mødes en formiddag om ugen og derudover nogle ekstra dage, når der er behov for det, f.eks. når vi skal færdiggøre en udstilling. Vi har åbent for besøgende hver anden onsdag eftermiddag, og vagtbemandingen til disse eftermiddage planlægger vi et kvartal ad gangen.

Fire af arkivets frivillige sorterer en aflevering.

Selv om vi efterhånden føler os mere sikre i arbejdet, er der alligevel behov for kurser. I løbet af året har vi holdt et internt heldagskursus i brugen af databaser. Kursusleder var en frivillig fra gruppen, som er tidligere datavejleder. Desuden har arkivkonsulenten holdt to minikurser i hhv. registrering af A-fonde og i at finde rundt i vores søgesystemer. Behovet for sidstnævnte udspringer af, at vi dels arbejder elektronisk i Arkibas, og dels har gamle søgesystemer med papirkartotekskort, så hvor finder man lige hvad?

Vi har også deltaget i eksterne kurser/seminarer. En medarbejder har været på grundkursus i arkivalie- og billedregistrering, og desuden har vi deltaget i et kursus i ejendoms historie, ligesom vi har været repræsenteret ved seminarer i hhv. digital registrering og skolesamarbejde.

Vi nyder fortsat gavn af en flexjobber, som Billund Kommunes Museer har stillet til vores rådighed. Hun arbejder 16 timer om ugen med at registrere lokalsiderne fra avisen.

Vores samarbejde med pressen fungerer upåklageligt. Vi har skrevet en artikel til avisen Da Grindsted var tørlagt, om byens to hoteller, Grand Hotel og Hansens Hotel. Desuden har Midtjysk Ugeavis også i år bragt vores julekonkurrence, kaldet "Kend din by". Ud fra et billede og en ledsagende tekst skal læserne gætte det rigtige svar på et spørgsmål ud fra tre svarmuligheder.

I samarbejde med kommunens øvrige arkiver viser vi hvert år i marts måned en udstilling i Billund Centret. I år

var emnet en bunden opgave, nemlig 150-året for etablering af den første brugsforening i Danmark. Vores bidrag blev først vist i Magion i januar måned i forbindelse med afholdelse af foreningen GrindstedArkivets generalforsamling. Senere blev udstillingen flyttet til Billund.

Sammen med Magion Biblioteket har vi afholdt en fortælleaften i april, hvor tre Grindsted-borgere fortalte om deres opvækst og voksenliv her i byen. I år valgte vi at flytte arrangementet til 10. Klasse Centret, fordi det i 2015 kneb med at få plads til alle tilhørere i Magions mødelokaler – i sandhed et luksusproblem! Det viste sig at være en god beslutning, for der mødte 115 tilhørere op.

Vi vil gerne give medlemmerne af foreningen GrindstedArkivet noget for deres medlemskab, og det gør vi for det første i form af en årsberetning, som sendes ud kort før jul. Her får de en kort beretning om årets gang i arkivet og desuden nogle artikler om personer, begivenheder eller lokaliteter i vores område. Tilbagemeldinger viser, at medlemmerne er glade for denne julehilsen. Nogle sender den videre til andre bekendte, og på den måde har vi faktisk udvidet vores medlemskreds. For det andet har vi de sidste to år afholdt et arrangement med nedsat entrepris for medlemmer. I år var vi så heldige, at familien Engelbrecht, Bent, Tove, John, Helge og Mads, sagde ja til at fortælle om deres barndom i Grindsted. Det blev en formidabel eftermiddag med 260 tilhørere.

Samarbejdet med skolerne i Grindsted vokser stille og roligt. I år har vi haft tre kontakter. I ét tilfælde henvendte en lærer sig for at få materiale til et historieforløb, og i to andre tilfælde har vi fra arkivet været ude og undervise. Indtil videre har vi valgt ikke at være opsøgende ud fra tanken om, at vores bidrag skal passe ind i de undervisningsplaner, som lærerne aktuelt står med. En mulighed var, at vi henvendte os til historiefaggrupperne på skolerne for at fortælle om, hvad vi kan tilbyde, men det har vi endnu ikke gjort alvor af.

I år har nogle grupper henvendt sig med ønsket om at besøge arkivet eller få et foredrag. En seniorgruppe i Junior Chambers samt Mænds Mødesteder har været på besøg og hørt om, hvad et lokalarkiv er. En gruppe tidligere elever fra Søndre Skole, som holdt skolejubilæum, fik

et billedforedrag om Grindsted i 1950erne og 1960erne, og endelig har vi holdt foredrag om Grindstedværkets historie for en gruppe medarbejdere fra Dupont (tidligere Grindstedværket).

Vi har indkøbt en stationær computer og en scanner mere, så vi nu har to scannere af god kvalitet. I den forbindelse har vi rykket rundt på inventaret for at skabe en ekstra arbejdsplads. Vi har masser af endnu ikke registrerede arkivalier, men vi forsøger efter bedste evne at udnytte den lidt knæbne plads og nå så meget som muligt.

Alt i alt er vi dog tilfredse med arbejdsforholdene, både de fysiske her i 10. Klasse Centret, og – ikke mindst – med samarbejdet i gruppen.

Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv

Hejnsvig Skole, Bakkevej 9, 7250 Hejnsvig

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 14.00-16.00 og 3. onsdag hver måned kl. 18.00-20.00 samt efter aftale

Leder: Ditte Kragh, Klodhøjvej 14, 7250 Hejnsvig

Tlf.: 75 33 54 58

Arkivets postadresse: Klodhøjvej 14, 7250 Hejnsvig

E-mail: Hejnsviglokalarkiv@gmail.com

Hjemmeside: www.hejnsviglokalarkiv.dk

Facebook: [Hejnsvig lokalhistorisk arkiv](https://www.facebook.com/Hejnsviglokalhistoriskarkiv)

I 2016 har der været stor aktivitet. Vi har haft rigtig mange henvendelser pr. e-mail, men arkivet har også haft mange gæster både i og udenfor de normale åbningstider. Det er dejlig at se, at interessen for arkivets arbejde er stor og sognets befolkning følger med i, hvad vi går og laver.

Facebooksiden blev først etableret sidst i december, men den tegner til at blive en succes.

Vores udstilling i januar "Hejnsvig Sogns Brugsforeninger" var godt besøgt. Når man er rundt i området for at opsøge nyt materiale til udstillingen, bliver man altid modtaget godt, og fotoalbum og papir kommer frem fra gemmerne.

Udstillingen blev også vist i Billundcenteret i februar/marts måned ved Billund Kommune lokalhistoriske Forenings udstilling, en fælles udstilling for lokalarkiverne i kommunen. I år havde arkiverne bestemt, at emnet skulle

være fælles: nemlig Brugsforeningen, da bevægelsen havde 150 års jubilæum.

Igen i år har vi vist billeder på Hejnsvig Plejehjem. Beboerne får lys i øjnene og begynder at fortælle, når vi viser billeder fra deres tid. Vi forsøger også at finde så mange billeder som muligt af beboerne eller deres familie.

Igen i år blev vi spurgt af Y's Mens Billund-afdeling, om vi kunne lave en fælles billedaften, hvor Døveforeningens skrivetolke ville medvirke. Der blev produceret et foredrag med tilhørende Power-Point, emnet i år var "Handlende og håndværkere i Bredgade".

Vi var meget spændt på, hvor mange der ville komme i år, da emnet var mere lokalt end sidste år. Vi blev ikke skuffet, da 105 mennesker dukkede op.

Første søndag i advent deltog arkivet, som vi plejer, i julemessen i hallen. En hyggelig tradition, hvor vi viser alle arkivets billeder "løbende" på en stor skærm, vores lille udstilling med julebilleder får altid folk til at besøge standen. Julekonkurrencen er også blevet en god tradition, i år måtte vi "hjælpe" lidt, da den var lidt svær. Kalenderen, som uddeles gratis til medlemmerne, sælger godt på messen. Det giver næsten altid nogle nye medlemmer til foreningen, så den dag er givet godt ud.

Vi har været så heldige at få en ny medarbejder i år, Lilly er kommet rigtigt godt i gang og arbejder især med ud klip/billeder. Arkivets syv medarbejdere arbejder stadigvæk med at få de sidste arkivalier helt på plads, men der bliver indleveret rigtig meget, så vi bliver ikke arbejdsløse de næste år.

Sdr. Omme Lokalarkiv

Sdr. Omme Idrætscenter, Stadion Alle 16, 7260 Sdr. Omme

Åbningstid: Onsdag kl. 15.00-17.00

Leder: Dean Dam, 7260 Sdr. Omme. **Tlf.:** 22 19 41 02

E-mail: info@ommelokalarkiv.dk

I 2016 har Sdr. Omme Lokalarkiv fortsat den gode udvikling som startede, da vi fik lokaler i Multicenteret på Stadionalle 16. Arkivet er blevet mere kendt og synligt, hvilket medfører at flere kigger ind i åbningstiden.

I årets løb har der været flere udstillinger. Arkivet deltog i den årlige fællesudstilling i Billund centret 4 uger i februar, som i 2016 handlede om brugsforeningsbevægelsen, der havde 150 års jubilæum. Senere på året holdt Sdr. Omme Skole en stor skolefest. I den anledning blev der lavet lidt udstilling på skolen med billeder af skolen gennem tiden og nogle klassebilleder. Arkivet holdt åbent og en del personer/elever kiggede ind.

I år handlede arkivernes dag i november om sport og idræt, og en gruppe på arkivet havde lavet en flot udstilling om emnet. I løbet af dagen kiggede ca. 150 personer ind, nogle besøgende kom med afleveringer og efterfølgende har endnu flere afleveret arkivalier.

Hver uge viser arkivet to billeder i Lyngposten, hvilket giver mange henvendelser.

Arkivet har i årets løb fået en del henvendelser vedr. slægtsforskning og andre emner, som f.eks. hvem der har boet hvor og hvornår. Fra arkivets side har vi prøvet at hjælpe.

Arkivet har også modtaget protokoller, billeder m.m.

En af arkivets medarbejdere har udarbejdet et skrift med fortællinger og billeder om de tyske flygtninge i Sdr. Omme under 2. verdenskrig.

Der skal lyde en tak til alle der støtter op om arkivet, tak til de frivillige medarbejdere, tak til sponsorerne.

Stenderup-Kroager Lokalhistoriske Arkiv

Plejecentret Engbo, Storegade 39A, Stenderup-Kroager, 7200 Grindsted. Tlf.: 97 70 94 01

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 9.30-11.30 samt efter aftale

Leder: Egon Jensen, Refshøjvej 16, 7200 Grindsted

Tlf.: 21 75 22 80

E-mail: stendkrogloka@mvbmail.dk

Besøgsræssigt har året 2016 nogenlunde været som foregående år. Vi har haft gæster i arkivet omkring 6-8 gange. Desuden har der været en del henvendelser fra folk via e-mail. Flere af disse har været om navne på fotos, bl.a. konfirmationsbilleder de har set på arkiv.dk. Andre har efterspurgt oplysninger i forbindelse med mindeord, som de

ville skrive i forbindelse med dødsfald. De besøgende har søgt vores hjælp i forbindelse med forskning i deres egen slægt, eller også søgt oplysninger om områdets ejendomme, ejere og firmaer der har været på egnen.

Arkivet har også modtaget nye arkivalier i årets løb, bl.a. en del fotos. Arkivet har været med i arkivernes fælles udstilling i Billund Centret. I 2016 var emnet for arkiverne fælles nemlig "Brugsen".

Foreningens generalforsamling blev afholdt i Teglgårdshallen den 7. marts. Ole Hansen modtog ikke genvalg. Valg til bestyrelse: Laust Lauersen blev genvalgt. Ib Hansen blev nyvalgt. Efter generalforsamlingen blev der vist film fra byfesten i Stenderup-Krogager i 1997.

Jeg vil gerne takke Niels Kristian for det store arbejde, han fortsat gør i arkivet, hvor han bl.a. sørger for opdatering af vores gravstedsbilleder og avisartikler på PDF. Også tak til Anne Marie for hjælp med noget flot stof til baggrund for vore billeder på udstillingen i Billund.

Tak til bestyrelsen for samarbejdet i årets løb.

Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv

Stadionvej 1, 6623 Vorbasse

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 19.00-21.00 samt efter aftale

Leder: Jørgen Møller, Dalgasvej 6, 6623 Vorbasse
Tlf.: 20 80 36 38

Arkivets postadresse: Dalgasvej 6, 6623 Vorbasse

E-mail: arkiv@vorbasse.dk

Hjemmeside: vorbasse.dk/besoeg-vorbasse/lokalhistorisk-arkiv.html

Traditionen tro startede året med Arkivernes fællesudstilling i Billundcentret. FDB-jubilæet var temaet for alle arkiver. Arkivets righoldige materiale om brugserne i Nebel, Skjoldbjerg, Fitting og Vorbasse kaldte på begrænsningens kunst for at lave udstillingen. Efter fællesudstillingen i Billund blev Vorbasses del flyttet til Vorbasse Fritidscenter i april måned.

I februar fik Vorbasse en historisk frise ophængt i Vorbasse Fritidscenter. Den Dynamiske Landsby og Lokalhistorisk Arkiv stod bag. På denne måde var arkivet også

medvirkende til at samle og tydeliggøre Vorbasse lange historie.

Endnu en udstilling krævede mange arbejdstimer. I anledning af Vorbasse skoles 75 års jubilæum lavede vi en udstilling til skolen på jubilæumsdagen den 28. oktober. I november stod udstillingen i Vorbasse Fritidscenter. I anledning af jubilæet havde Sven Tygesen skrevet en opsamling af skolens historie. Arkivet sørgede for udgivelsen.

November var også præget af arbejdet med 2017-kalenderen, der fik temaet "Gårde omkring Vorbasse".

De digitale medier har præget 2016:

- ca. 500 billeder er blevet digitaliseret
- arkivets samling af CDer er påbegyndt registreret
- en gennemgang af billedsamlingen er påbegyndt med henblik på publicering på arkiv.dk

- Arkivet har oprettet en selvstændig side på Facebook for at udbrede kendskabet til arkivets virke.

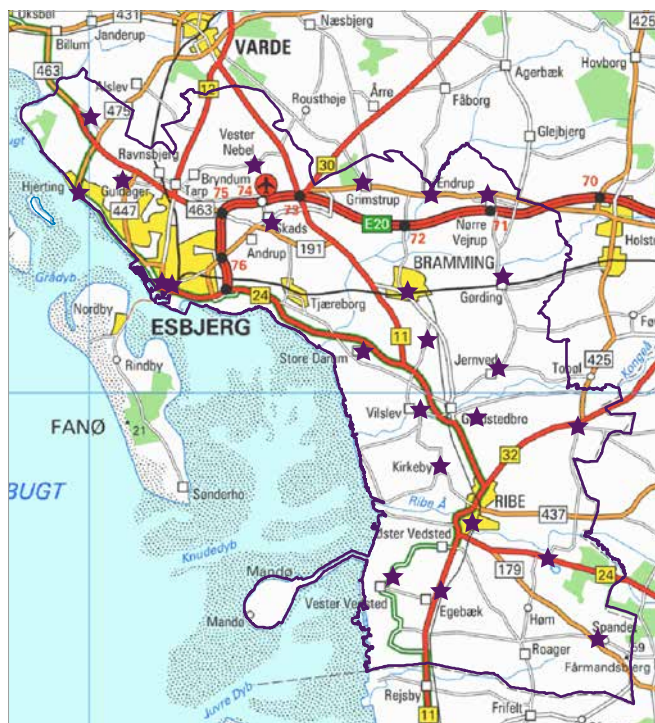
Det almindelige registreringsarbejde har været præget af et samarbejde med Fromssejer Plantage. Plantagens store samling af arkivalier helt fra starten i 1891 er blevet gennemgået, ordnet og registreret i Arkibas, så de er synlige for offentligheden, selv om de opbevares i plantagens privatarkiv. Lige nu gennemgår Dalager Plantage samme proces.

I årets løbe er der modtaget ca. 30 afleveringer, modtaget og besvaret ca. 200 mails og betjent ca. 250 besøgende på arkivet og ved udstillinger.

Østergade i Vorbasse med den "nye" brugsforening opført 1901.

Esbjerg Kommune

Bramming Byhistoriske Arkiv

Skolegade 10, 1. sal, 6740 Bramming. Tlf.: 75 17 39 20

Åbningstid: Onsdag kl. 16.00-18.00 samt efter aftale.

Lukket i juli og december

Leder: Stig Hegn. Tlf.: 51 96 64 73

E-mail: bram-byhist@mail.dk

Hjemmeside: www.brammingby.dk

Lidt statistik om arkivets arbejde i 2016:

98 skriftlige henvendelser

33 telefoniske henvendelser

43 besøgende i åbningstiden

21 besøgende til foredrag

15 deltagere i byvandring

8 sidevisninger på Arkiv.dk

25.241 sideopslag på arkivets hjemmeside

Samlingen er øget med 10 m til 187 m

Vi har ca. 20.000 billeder, som løbende registreres

12 indleveringer.

Arkivet afholdt lysbilledforedrag med den fhv. kommunegartner, lysbilledforedrag på plejecenter Solgård og byvandring i Jernbanegade med afsluttende kaffebord på Café Skiftesporet på banegården.

Studieturen (som desværre druknede i regn) gik til Brunkulslejerne i Søby, hvor vi fik en rundvisning i store dele af området og en glimrende indføring i stedets farverige historie. Efterfølgende et spændende besøg på Textilforum i Herning, ligeledes med rundvisning og med demonstration af de gamle maskiner.

På grund af ny kommunal instruks må Solgårdens beboere ikke længere deltage i aktiviteter i dagligstuen. Årets lysbilledforedrag var derfor ikke relevant for de fremmødte.

En af årets indleveringer var en stor sag fra en af byens selvstændige (afdøde) erhvervsdrivende med både private og erhvervsmæssige arkivalier.

Kurset i slægtshistorie har kørt hele vinteren.

Grundet personlige årsager har vi desværre måttet sige farvel til en af vore gode medarbejdere - men vi har nye i kikkerten!

Arbejdet fortsætter med at registrere såvel arkivalier som billeder, så arkivet kører i en god gænge.

Darum Sognearkiv

Nørrebyvej 16, Store Darum, 6740 Bramming

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 19.00-21.00. Lukket i skoleferier

Leder: Elisabeth M. Rasmussen, Sønderbyvej 11, Store Darum, 6740 Bramming. **Tlf.:** 21 23 65 05

Arkivets postadresse: Sønderbyvej 11, Store Darum, 6740 Bramming

E-mail: sognearkivet@darum.dk

Hjemmeside: www.darumsognearkiv.dk

Året 2016 har været et roligt år for Darum Sognearkiv. Der har været nogenlunde samme antal besøgende, henvendelser og afleveringer.

En af årets henvendelser var fra Sydvestjyske Museer, der handlede om indsamling af materiale til en artikel om "spor efter overtro" til publikationen Levende Viden. I Darum findes en ejendom, hvor der er indmuret et kalvehoved i gavlen. Bliver kalvehovedet (kraniet) flyttet, giver det spøgeri på ejendommen ifølge folkeviddet. Arkivet har billeder af kraniet. Dog i dårlig gengivelse.

Arkivet deltog igen med en billedudstilling på høstmarkedet i Kratskellet ved Hunderup, der synes at blive en dejlig tradition, hvor arkivets billeder falder godt ind.

Arkivet er i 2016 kommet i gang med billedregistrering til arkiv.dk. To medarbejdere er ihærdigt gået i gang med det tidskrævende arbejde. De har været på kursus i billedregistrering og er på baggrund af det og learning-by-doing

Ejendommen med det indmurede kalvehoved i gavlen.

på bedste vis nået op på et anseeligt antal billedregistreringer.

Endrup/Vester Nykirke Lokalhistorisk Arkiv

Møllegårdsvej 1, Endrup, 6740 Bramming

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 16.00-17.00

Lukket i juli og august

Leder: Hartvig Vind Jensen. **Tlf.:** 51 74 84 47

E-mail: hartvig.vind@gmail.com

Arkivets postadresse: Møllegårdsvej 1

Arkivets hjemmeside: www.endruplokalarkiv.dk

Der er atter gået et år på arkivet, hvor der blandt andet har været henvendelse om to ejendomme.

Den ene nedbrændte ca. 1950 og blev ikke genopført, stedet kan udpeges endnu, da den lå i et skovområde.

Den anden ejendom, der blev spurgt ind til, var "Rosenvang" Hovedvej A1, som blev bygget ca. 1913-1915. Gården blev udstykket fra Endrupholm umiddelbart efter branden 1913. Store dele af avlsbygningerne blev ikke genopført efter branden. Umiddelbart efter branden blev der udstykket landbrugsjord til 8 gårde, som fik tilnavnet "Nybyggerne," alle ligger langs Hovedvej A1.

Der har også været forespørgsel til arkivet om slægts-/mellemlavnet Raunsø. Arkivet har ikke noget på det. Der er flere, der har taget navnet Raunsø til sig som slægts-/mellemlavn efter området Raunsø, som ligger tæt op mod Vester Nykirke. Raunsøgård var præstegård 1508-1861, fra 1861-1938 var den fattiggård. Fra 1938 og frem til i dag landbrug.

Arkivet har bidraget med foto til Lokalårbogen for den gamle Bramming Kommune.

I foråret 2016 arbejdede arkivet sammen med lokalrådet om materialer til plancher til montering i udstillingshuset ved siden af madpakkehuset i Endrup Naturpark. Plancherne skulle med foto og tekst fortælle om Endrup by og erhverv, Natur, Snæbelprojektet og Sportsfiskeri.

Desværre var tiden begrænset og deadline kort, med det resultat, at der blev brugt en del tekst af ældre dato, måske havde det været fornuftig med lidt mere tid, så arkivet kunne redigere teksten med evt. nye tilføjelser/viden.

Årets afleveringer:

En kasse med avisudklip fra sognet 1977-2015

Materialer fra Lokalrådet

Materialer fra Endrup Andelsmejeri. Bøger over mælketure, indvejning, regnskab, produktion m.v.

Flere mindre afleveringer. Foto m.v.

Besøg på arkivet, 7-8 personer

Arkivet har deltaget i flere kurser og møder. Blandt andet har en ny person fra arkivet været på grundkursus i Arkibas5.

Inden året udløb blev der anskaffet en billedscanner, og arkivet har tilmeldt sig til SLA'S hjemmeside, SLA-CMS ordning med WordPress.

Så er der også arbejde i 2017.

Siden indflytning i nye lokaler for 2 år siden, fornemmer arkivet at der er blevet større interesse og mere fokus på arkivarbejdet, der er kommet flere afleveringer, samt flere spørgsmål om sognet.

Lokalrådet uddeler en velkomstpakke til nye tilflyttere, hvor nogle foreninger deltog i. Arkivet giver et års medlemskab og vedlægger materialer om arkivet og dets arbejde.

Hver sommer arrangerer foreningerne i Endrup en "Familiedag", hvor der startes med en cykeltur, kaffe og rundstykker, derefter gudstjeneste med Gospelkor.

Middag grillmad. Derefter er der forskellig underholdning, for børn og voksne.

Arkivet står for eftermiddagskaffen til de voksne og is til børnene. Det er gratis at deltage.

Grillmaden koster 50,- kr, og overskuddet går til julebelysning i byen. Udgifterne deler foreningerne.

Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Esbjerg Byhistoriske Arkiv Torvegade 47, 6700 Esbjerg

Tlf.: 76 16 39 00. Fax: 76 16 39 10

Åbningstid: Mandag-onsdag kl. 10.00-16.00, torsdag kl. 10.00-17.00 og fredag kl. 10.00-13.30

Leder: Jørgen Dieckmann Rasmussen

E-mail: byhistoriskarkiv@esbjergkommune.dk

Hjemmeside: www.eba.esbjergkommune.dk

Et år i et arkiv er fyldt med mange forskellige episoder, der illustrerer virksomheden vældig godt. F.eks. tror nogle nok, at alt i arkivverdenen er blevet digitalt, men der afleveres stadig mange arkivalier i papirform, selv om vi finder os i papirarkivaliernes efterår. En dag kom en kvindelig arkivgæst på vej op ad trappen til læsesalen synligt forurologet og spurgte bekymret: »I er vel da ikke ved at flytte?«. »Nej«, lød svaret, »vi er blot blevet betænkt med 39 flyttekasser med negativer fra én af byens reklamefotografer, som stod for at skulle flytte og nu ikke længere ville have sine tusindvis af gamle optagelser med«. Han havde erkendt, han formodentlig kun ville få begrænset brug for dem i fremtiden, men på den anden side vidste han også, at de mange optagelser fra Esbjerg-virksomheder og af deres produkter siden 1970'erne på den lange bane vil udgøre en enestående indgang til byens industrihistorie. Det var vi enige med ham i, og vi var derfor glade for at blive betænkt og skyndte os straks at takke ja, selv om afleveringen udfordrede os på pladsen.

Vi er således glade for, at »gammeldags arkivalier« som breve og regnskabsbøger forsvinder finder vej til os samtidig med, at det digitale tager over. Vi forsøger så også at følge med i digitaliseringen ved at sætte strøm til så meget af det gamle materiale som muligt. Ellers kommer det let til at lejre sig i glemlens hule.

I 2016 har Esbjerg Byhistoriske Arkiv modtaget 150 indleveringer, og de omfatter bl.a. Lyt Aktivt, fotoalbum fra Strømpehuset, Isværkernes Fællesklub, Radioforhandler Aage Hass i Kongensgade 28, videofilm om Musikhus Esbjergs tilblivelse, yderligere materiale fra fhv. borgmester Henning Rasmussen, en masse materiale om bl.a. Marbæk-området og Marbæk Vandværk, skoleprotokoller fra Gjesing Skole, som en tidligere Gjesing-dreng var kommet til at bemægtige sig – og også havde tegnet i, billeder fra en esbjergensers ophold i Argentina i 1920'erne og begyndelsen af 1930'erne, Jerne Børnehaven, Esbjerg Bådeklub, materiale efter Claus Sørensen, som blev afleveret i den skibskiste, han havde med på sin rejse til USA i 1906, Esbjerg Møllelaug, billeder fra den legendariske Seminarerevy og materiale fra Bostedet Vinklen. Dertil kommer et væld af løse fotos, sommetider i forbindelse med en

Den 25. maj 2016 arrangerede Esbjerg Byhistoriske Arkiv og Dansk Cyklistforbund Esbjerg Afdeling en kulturhistorisk cykeltur til bl.a. Russerhulen i Grimstrup Krat. Her er en let foroverbøjet Bent Vang ved at studere mindestenen, mens Poul Biehl stående bag ham ser til. Foto: Jørgen Dieckmann Rasmussen. EBA Q20928-076

forespørgsel eller lignende. Det blev f.eks. tilfældet med en henvendelse fra England, hvor det lykkedes at opspore efterkommerne efter en esbjergenser, der havde været krigssejler under 2. Verdenskrig. Den mest specielle aflevering i 2016 var 56 cykeltasker fyldt med numre af SGI-Ugenyt, Gammelt & Nyt eller tilsvarende navne, som SGIs klubblad har haft til forskellige tider. Vi har abonneret på bladet fra begyndelsen af 1980'erne, men havde nok opgivet nogensinde at få det komplet – altså lige indtil cykeltaskerne dukkede op, for sandelig om det ikke lykkedes os at genskabe en komplet serie fra 1951 til 2004. Det var blot én af mange overraskelser i 2016.

Der arbejdes på at digitalisere og registre det afleverede materiale – men: Det kan være svært at følge med. Også fordi andre opgaver skal løses. F.eks. er vi i gang med at digitalisere mange af vores glasplader, som i tidernes morgen blev udskilt fra fotograf Bjerknæs og/eller fotograf Søndergaards arkiver. De har stået opdelt efter person og emne uden hensyntagen til det fotografmæssige ophav. Digitaliseringen af negativerne kombineret med

indtastningen af fotografernes negativprotokoller giver ikke blot en mulighed for at få billederne identificeret, men også dateret præcist. Det er ikke så lidt af et puslespil, arkivar Lars Hyldahl Brockhoff har kastet sig over, men med absolut gode resultater. Eksemplet illustrerer vældig godt, hvordan frivilliges indtastninger supplerer og beriger, hvad allerede findes i arkivets samlinger, men som ikke har kunnet registreres præcist før nu.

En del af medarbejderne i Esbjerg Byhistoriske Arkiv arbejder med kommunens arkiver, og det er ikke blot arkivalier i papir, men også digitale arkivalier. I §7-sektionen, som afdelingen kaldes internt, har der bl.a. været fokus på skolernes arkiver, for lige før den store skolereform med fusion af kommunens mange skoler til syv, større enheder, var vi i forbindelse med alle kommunale skoler for at hente deres papirarkiver ind til Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Disse mængder papir har givet arbejde til en arbejdsdag eller tre. Og så er vi slet ikke fået kigget på alle de fotografier, der er afleveret sammen med skolearkiverne. Ordning af arkivet fra Ribelund har også stået på listen over årets arbejdsopgaver. Ordningsopgaver er der således nok af, men de afvikles løbende mellem arkivadgangssager m.m., hvor antallet er stigende. I forbindelse med ordningen registreres arkiverne i Arkibas5, og via hjemmesiden arkiv.dk kan man som borger løbende følge med i, hvad der er blevet registreret.

Arkiv.dk er én måde at følge med i, hvad der sker i arkivet, men det giver dog langt fra det fulde billede af, hvordan Esbjerg Byhistoriske Arkiv og dets samlinger benyttes. Brugen af vores hjemmeside fremgår nemlig ikke deraf. På eba.esbjergkommune.dk findes nemlig de mange populære databaser – altså de indtastninger, som fortrinsvis frivillige medarbejdere ved arkivet taster i. Tallene er så høje, at de virkelig kan overraske: F.eks. havde en af vores sider ifølge hjemmesidens statistikmodul haft 120.000 besøgende på en enkelt dag i december. Selv om vores julekalender 2016 var meget populær, og det var fristende at bruge tallet, tilsagde almindelig kildekritik os at omgås det med forsigtighed.

Winston Churchill har udtalt: »Den eneste form for statistik, du kan tro på, er den du selv har haft gennem hæn-

I forbindelse med "nytårskuren" i Esbjerg Byhistoriske Arkiv åbnede udstillingen *Fra alle jer til os* 2016. En af plancherne handlede om Jerne Børnehave og samlede straks opmærksomhed fra bl.a. Preben Nielsen, *JyskeVestkysten* (yderst tv,) og Hanne Meyer og Kaj Jørgensen, set fra højre. Foto: Brian Kristensen. EBA Q21583-037

derne«. Og det gjorde vi så. Tallene blev noget anderledes, men er stadig flotte. På arkiv.dk har vi haft 26.510 søgninger, og af dem var 21.456 unikke. På vores hjemmeside med de mange databaser har der været 30.562 besøgende, og i den forbindelse kan jeg nævne, at de kommunale begravelsesprotokoller er de mest besøgte. Det tyder på, mange slægtsforskere har været forbi. Groft regnet har vi haft 52.000 virtuelle besøgende i 2016 eller næsten 45% af Esbjergs befolkning!

De virtuelle brugere kommer dog mange andre steder fra end Esbjerg Kommune, for med digitaliseringen er lokalhistorien blevet global. Man kan jo godt sidde på Læsø eller i New Zealand og slå op i begravelsesprotokoller eller i fotografernes negativprotokoller finde ud af, om familien er blevet fotograferet hos Peter Nissen eller andre af

byens fotografer. Og man kan gøre det døgnet rundt – det digitale supplementet til det fysiske besøgssted er vældigt godt, men det er også værd at nævne, at vi i 2016 har oplevet gæster på læsesalen, som gjorde turen fra Frederikshavn til Esbjerg for at arbejde videre med nogle af de oplysninger, de havde fundet i databaserne.

Vi oplever nemlig ikke et fald i antal læsesalgsgæster som andre arkiver. Det kan bl.a. hænge sammen med vores omfattende kursusaktivitet, foredrag, billedaftener og kurser som På opdagelse i din kommune Esbjerg og Mit Esbjerg, som Gudrun Arnborg blev leder af i 2016. Vi hyl-der stadig Grundtvigs påpegning af betydningen af »Det Levende Ord«, selv om digitaliseringen både er fantastisk og en kæmpe lettelse for alle. Interessen for »Det levende ord« opleves også uden for huset ved byvandring og

foredrag. I 2016 har der været 139 sådanne arrangementer med 4.251 deltagere. Tilbuddet om foredrag, byvandring m.m. bruges af privatpersoner, foreninger, skoler og virksomheder, og deltagerne fordeler sig aldersmæssigt fra børnehavebørn til seniorer sidst i 80'erne.

Populariteten i formidlingsarrangementerne ses bl.a. på billetsalgsdagene, hvor der tidligt om morgenen er kø foran arkivets dør. Ved billet salg den 9. august mødte de første frem kl. 06.10, blev forholdsvis hurtigt lukket ind, selv om en enkelt var mødt velforberedt op med en campingstol. Kønumre blev uddelt fra kl. 7.00 – og lynhurtigt var vi oppe på nr. 77. En væsentlig forklaring var dog, at vi begyndte med nr. 50! Der var udsolgt i løbet af en time.

Et række specielle formidlingsarrangementer fandt sted i slutningen af juli – for FOF havde bedt arkivet medvirke ved deres sommerskole for flygtninge. Vores bidrag var byvandring, og der blev afholdt i alt fem af 3½ times varighed og 7,5 km længde. Det var anderledes byvandring, måske snarere en vandrende sprog- og kulturskole. I hvert fald lærte deltagerne, hvad ordet *vandring* betød, for flere gange inden vi forlod samlingsstedet, lød spørgsmålet: »Tager vi bilen eller bussen?«, men da sommerskolen først og fremmest var en motionskole, var svaret givet på forhånd.

Som nævnt har der været og vil der være fokus på digitalisering. Frivillige for Idræt er nået langt – samlingerne fra det tidligere Esbjerg Idrætsarkiv er gennemgået og registreret, og på DGI-området skrider arbejdet også hastigt fremad. Et af de nye projekter der er bl.a. publicering af video og film.

Fra frivillige i øvrigt har der været god gænge i arbejdet med indtastninger, selv om projektleder Henning Jessen fratrådte den 1. juli på grund af pensionering og ikke blev erstattet. Til gengæld kom flere af arkivets faste medarbejdere ind over frivillige-området for at sørge for indtastningsopgaver, og andre har taget sig af gennemgang og publicering af databaserne. Det betyder, at der stadig tilføres databaserne væsentligt indhold.

I 2016 kom genudgivelsen af Arkivnyt i gang – der nåede at udkomme to numre, og december-nummeret svulmede til 30 sider og blev et helt julehæfte. Flere numre

venter i 2017 – fire er foreløbig planlagt. For redaktionen står Peter Bak, K. A. Gorritzen, Aja Høy-Nielsen og Flemming Køhler, ligesom de er flittige bidragsydere.

Næstsidste formidlingsindslag i 2016 stod Henrik Flohr og Søren Abildtrup Molbech for, og det var årets julekalender. De kom hurtigt på den idé at bringe lokale historier i de daglige kalenderindslag, og bidragene fandt de fortrinsvis blandt husets frivillige. Det betød, at rigtig mange har kunnet nikke genkende til fortællingerne, så derfor blev julehistorierne 2016 meget populær læsestof.

Som altid blev arbejdsåret 2016 afsluttet med »Nytårskur« og udstillingsåbning. Igen var der flot fremmøde, og de ca. 150 deltagere nød et par hyggelige timer i hindens selskab og ikke mindst at se udstillingen Fra alle jer til os 2016. Den viste eksempler på årets indleveringer.

Omtrent midtvejs i et travlt arkivår fandt en større organisatorisk ændring sted med virkning fra 1. maj 2016. Arkivchef Jørgen Dieckmann Rasmussen blev sammen med bibliotekschef Annette Brøchner Lindgaard løftet ind i ledelsesteamet under Kultur således, at de begge fortsatte som ledere af henholdsvis Arkiv og Bibliotek, men derudover skal indgå i et tværgående ledelsesteam inden for Kultur. I 2016 har det først og fremmest betydet mange flere møder, men på den længere bane skal det medvirke til en oprustning af kulturlivet i Esbjerg Kommune.

Farup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Farup Skole, Farup Kirkevej 2, 6760 Ribe. Tlf.: 75 41 03 73

Åbningstid: Torsdag i ulige uger kl. 15.00-17.00

Leder: Mette Lind, Farup Kirkevej 29 A, 6760 Ribe

Tlf.: 45 80 82 56

Arkivets postadresse: Farup Kirkevej 29 A, 6760 Ribe

E-mail: farupsognslokalarkiv@gmail.com

Den 14. april holdt arkivet åbent hus, hvor der kom 8 gæster. Ivan Jørgensen viste billeder af nogle af de huse, som han og Villy Lønne er i gang med at registrere. Det er altid meget interessant og afføder mange kommentarer og spørgsmål.

Arkivet deltog i Sydvestjyske Arkivers generalforsamling.

Arkivet imødeser en flytning, da Farup Skole skal rives ned, og vi i stedet får lokaler i det kommende Farup Landsbyfælled.

Grimstrup Sognearkiv

Grimstrup Skole, Skovbrynet 2, 6818 Årre

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 15.00-17.00 samt efter aftale

Leder: Hjördis Larsen, Egelundvej 22, Grimstrup 6818 Årre. **Tlf.:** 75 19 12 87

Arkivets postadresse: Egelundvej 22, Grimstrup, 6818 Årre

E-mail: grimstrupsognearkiv@yahoo.dk

Vi indledte året med vintermøde i februar. Mødets foredragsholder var teolog og forfatter Michael Nielsen fra Ryslinge, der holdt foredraget: "Sandfærdige løgnehistorier" om sin opvækst i en landsby i Vestjylland. Han er en dreven fortæller, og hans sære, skæve og sjove historier, der har udgangspunkt i Årre, er ikke mere hittepåsomme, end der som regel også er en hel del sandhed med i billedet.

Fortællerne i Konfirmandstuen var i foråret Jørgen Ulrik Jensen, som fortalte om sit liv og opvækst i Gl. Hjortkær. I efteråret var det Chresten Bruun, som ligeledes fortalte om sit liv og minder fra sin opvækst i Roushøje.

Postkort med Grimstrup Kirke ca. 1920.

Indleveringer: Vi fik et postkort tilsendt fra Fakse Arkiv. Billedet forestiller Grimstrup Kirke ca. 1920.

Postkortet er sendt til Frk. Alma Sørensen, Mathæusgade 32, 4. sal, København V. den 22. 3. 23. Det fortæller om betingelserne for ældre syge mennesker. De skulle helst ikke være for dårlige, hvis de gerne ville på alderdomshjem:

Kære Alma! I Anledning af Fødselsdagen de bedste Lykønskninger, haaber Du har det godt, her er det ved det gamle. Kommer Du Hjem i Paasken, kom saa herhen, jeg rejser vist herfra til Mai, om til Nr. Nebel, til en af Marianes Døttre Johanne. Hun har tilbudt mig at komme til dem, jeg skal betale 3 Kr. om Dagen, jeg tænkte jeg kunde ha kommet paa et Alderdomshjem, men det er jeg for daarlig til. Jeg bliver saa en tid at passe det her, saa kan jeg da komme tilbage. Hils nu Kristians, kommer di herover i sommer, saa kan di tage en Tur om at besøge mig. Mange Hilsener fra Hanne i Grimstrup.

Historien om Hanne (Johanne Sørensen) fra Samtalestationen kan I se på vores hjemmeside: grimstrupsognearkiv.dk

Guldager Sognearkiv

Guldager Skolevej 4, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 19.00-21.00 (dog ikke juli) samt efter aftale.

Kontaktperson: Marie Bertelsen. **Tlf.:** 75 11 58 51

Arkivets postadresse: Marie Bertelsen, Skelbækvej 19, 6710 Esbjerg V

E-mail: moghjb@esenet.dk

2016 blev et travlt og spændende år for Guldager Sognearkiv. Allerførst i det nye år begyndte vi at renovere lokalerne i kælderen under den tidligere inspektørbolig på Guldager Skole. Der blev gjort rent, malet vægge og gulve samt etableret fugtstyret ventilation. Samtidig blev der pakket ned på Guldagervej. De lette ting og alle småting flyttede vi selv, og i begyndelsen af marts kunne vi leje et flyttefirma til at bringe de større og tungere ting op i de nye lokaler.

Foran os lå et stort arbejde med at finde plads til alt i de nye omgivelser samt at indrette lokalerne med de ting, vi

Gæster ved Guldager Sognearkivs kombinerede 20-års fødselsdagsreception og housewarming studerer billeder om landbrug. Foto: Jørgen Dieckmann Rasmussen. EBA Q21479-076-1460

havde fået foræret fra forskellige virksomheder. Det betød så, at det daglige arbejde fik lav prioritet.

I efteråret gik vi i gang med at planlægge arkivets 20 års fødselsdag, der skulle fejres sammen med indvielsen af de nye lokaler. Disse begivenheder faldt sammen med Arkivernes Dag, der i år havde emnet Idræt/sport på programmet. Vi kunne slå tre fluer med et smæk ved at lave en udstilling om Guldager Gymnastikforening og Guldager Sogns Ringriderforening.

Fødselsdagen og indvielsen blev en meget festlig dag med kagemand til eleverne på Esbjerg International School og arkivets gæster. Der var en dejlig stemning og mange besøg, og eftermiddagen igennem modtog vi gaver og blomster.

Arkivets bidrag til det lokale blad "Nordvestnyt" blev "Årsberetning 2015", en artikel om vores flytning "Så er vi flyttet" og en artikel i forbindelse med Arkivernes Dag "Et langt liv med idræt" om den 87-årige Henry Jensen, der stadig er aktiv idrætsudøver. Arkivernes konsulent Richard Bølling opfordrede os til at skrive om vores flytning til Sydvestjyske Arkivers blad, så det blev til et indlæg i Sydvestjyske Arkiver nr. 1 2016 med titlen "Så er vi flyttet – nyt fra Guldager Sognearkiv".

Arkivets besøgstal blev det højeste i mange år, idet vi har haft over 100 besøgende, hvilket skyldes indvielsen,

men det er vores håb, at det har givet lyst til at komme igen. Vi har som tidligere besvaret skriftlige henvendelser efter bedste evne.

Som afslutning er der rigtig mange vi skal sige tak til. Esbjerg International School, forskellige fonde, praktiske hjælpere og alle vore gæster for gaver og blomster og ikke at forglemme forskellige virksomheder og institutioner for udlån af værktøj og donering af pc-udstyr samt genbrugsmøbler.

Gørding Sognearkiv

Plejehjemmet Østergården, Nørremarken 23,
6690 Gørding

Åbningstid: 1. og 3. mandag hver måned kl. 19.00-21.00,
2. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00 samt efter aftale
med lederen

Leder: Jeffrey Andersen, Østparken 30, 6690 Gørding
Tlf.: 75 17 88 75

Arkivets postadresse: Nora Olesen, Birkevænget 9,
6690 Gørding

E-mail: bjerg@olesen.mail.dk

Hjemmeside: www.gordingarkiv.dk

Gørding Sognearkiv har i 2016 haft 36 besøgende, modtaget 11 afleveringer. Mange personer henvender sig i dag pr. mail eller søger elektronisk i vores samlinger. Arkivets Facebook-side har haft 681 likes og 659 følgere. Hjemmesiden har haft 19.566.

Arkivet har haft besøg af klasser fra Gørding Skole (nu kaldet Fortunaskolen afd. Skolegade).

For 4. klasse handlede besøget om Den nære historie om hverdagslivet i familien og slægten. Eleverne var optaget af at læse ejendoms historier og se billeder af de huse og ejendomme hvor de boede. Vi var også på gadevandring op og ned ad Nørregade.

6. klasse fik fortalt om byens udvikling og om hvordan bybilledet havde forandret sig, bl.a. om tidligere forretningsejendomme, som i dag er ombygget til boliger. Eleverne havde forberedt sig ved at søge på www.gordingarkiv.dk. Elevernes tanker om byens fremtidige udvikling blev også afleveret. Klassen var også på gåtur op og ned

ad Nørregade. Vi er meget glade for samarbejdet med skolen og håber at det kan fortsætte.

Plejecenter Østergården havde i marts 40 års jubilæum. Dette blev markeret med kaffebord og hyggemusik. Nora Olesen fortalte om husets historie.

I august havde vi Kirkegårdsvandring på Gørding Kirkegård. Nora Olesen fortalte om kirken og forskellige mennesker, som ligger begravet på kirkegården, samt om bevaringsværdige gravminder. Efter turen rundt på kirkegården nød vi kaffen i våbenhuset og i kirken. Ca. 25 deltog.

På Arkivernes Dag d. 12. november havde vi åbent.

Arkivet har også i 2016 leveret artikler til Årbogen som udgives af Lokalhistorisk forening for Brammingegnen.

Vores avisudklipssamling passes af Johanne Marie Ravn, som også skriver årbogens Det sker. Wagn Olesen fotograferer. Jefrey Andersen registrere arkivalier, Henning Nielsen og Nora Olesen registrerer billeder og Leif Kohler Jensen redigerer vores Hjemmeside. Stor tak til Jer alle.

Historisk Samling fra Besættelsestiden

Esbjerg Museum, Torvegade 45, 6700 Esbjerg

Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-16.00 og onsdag kl. 10.00-16.00

Leder: Henrik Lundtofte

E-mail: henlu@sydvestjyskemuseer.dk

Hjemmeside: www.hsb.dk

Påbegyndelsen af det store udstillingsprojekt på Esbjerg Museum om besættelsestiden sammen med museets formidlingsenhed og MYRTHUE, Esbjerg Kommunes Skoletjeneste har domineret en del af årets HSB-aktiviteter sammen med udviklingen af Læringscenter for Holocaust, der også er et samarbejde med MYRTHUE.

Men ikke mindst markerer 2016 sig som året, hvor HSB efter mange års arbejde kunne præsentere det illegale *Information* med et omfattende indeks på nettet.

Forskning

Henrik Lundtofte modtog i august den glædelige nyhed, at Aarhus Universitet ville antage hans bog *Håndlangerne*

til bedømmelse til ph.d.-graden. Der skal dog udfærdiges et metodisk-teoretisk tillæg. Bl.a. til dette arbejde modtog Henrik Lundtofte efter ansøgning i november tilsagn om støtte fra Slots- og Kulturstyrelsens pulje til styrkelse af forskerkompetencer, der muliggør et par måneders frikøb i 2017. Desuden var Henrik Lundtofte en af redaktørerne på det over 1200-sider store festskrift til Det Kongelige Biblioteks forskningschef, dr. phil. John T. Lauridsen, som han endvidere selv bidrog til med en stor fagfællebedømt artikel om et hidtil ukendt hjørne af tysk propaganda. Han arbejder fremdeles på såvel en række større bidrag som redaktion af antologien Hitlers Mænd sammen med John T. Lauridsen. Desuden skrev Henrik Lundtofte en enkelt fagfællebedømmelse og underviste i efterårssemestret som ekstern lektor på Aarhus Universitet et hold BA-projekt-skrivere i kurset "Danmark 1920-50 – mellem demokrati og totalitarisme."

Efter en henvendelse fra forlaget Turbine til HSB er Mona Jensen gået i gang med et bogprojekt om det tyske propagandablade *Signal*, der blandt mange andre steder udkom i Danmark fra 1940 til 1945. Bladet blev udgivet i et for sin tid meget moderne layout med farvebilleder af høj kvalitet. I bogen, der skal udstyres med et væld af illustrationer fra *Signal*, skal Mona Jensen først og fremmest analysere bladets propagandistiske indhold. Bogprojektet følger sig fint ind i rækken af forskningsbaserede udgivelser om bl.a. opinion og propaganda, som HSB har stået bag i de senere år. Mona Jensen publicerede desuden en artikel i *Levende Viden* om svindel på Esbjerg Havn i 1940'erne, der bygger på HSB's arkiver, og skrev en enkelt fagfællebedømmelse.

Palle Andersen har under projektansættelse endvidere samlet en del af resultaterne fra sit publicerede arbejde til en engelsksproget artikel, der er indsendt til *Yad Vashem Studies*.

Palle Andersen og Mona Jensens værk *Tyske krigsforbrydelser 1939-45*, der udkom ultimo 2015, fik fine anmeldelser. *Weekendavisen* skrev 15. januar, at bogen er "et væsentligt bidrag" til spørgsmålet om, hvad danskerne egentlig kunne vide om nazisternes forbrydelser, og at der er tale om "en lille, men værdifuld brik til vores forståelse

af en periode af historien, vi aldrig bliver færdige med.” Til HSB var der også roser. *Weekendavisen* skrev, at arkivet i mange år har leveret ”fortrinlig forskning, indsamling og ikke mindst formidling om de fem forbandede år.”

Af tre omgange blev HSB i løbet af foråret kontaktet af interesserede, der havde materialer, fotos og spørgsmål omkring esbjergens indsats i redningen af danske og norske fanger fra de nazistiske Kz-lejre. Interessen førte til en ansøgning til og en bevilling fra Alice og Tage Sørensens Fond, der muliggjorde en projektansættelse af Rasmus Therkelsen. Hans opgave var en kortlægning af sydvestjyske virksomheders og borgers indsats i redningen af Kz-fanger under 2. verdenskrig. Hans store arbejde udmøntede sig i en omfangsrig rapport med arkivmateriale fra ikke mindst Rigsarkivet. Der er imidlertid flere uudnyttede muligheder, der skal granskes. Resultaterne vil

blive præsenteret i en artikel i museets årsskrift *Levende Viden* i 2017.

Formidling

HSB begyndte på ny registrering af arkivalier i Arkibas. Projektansat Suni Gaasedal er ankermand i nyregistreringen, men en stor portion af HSB’s ansatte og tilknyttede deltog i et Arkibaskursus med arkivkonsulent Richard Bøllund. Dermed registreres HSB’s arkivalier nu på www.arkiv.dk og bliver således tilgængelige for langt flere end hidtil.

Vinteren bød på to forelæsninger om to centrale skikkelser fra besættelsestidens politiske liv, nemlig Knud Kristensen (ved Mogens R. Nissen, Studieafdelingen ved arkivet i Flensborg) og Vilh. Buhl (ved Niels Wium Olesen, Aarhus Universitet). I fortalte Claus Bundgård Christensen (RUC) og Niels Bo Poulsen (Forsvarsakademiet) om deres

store værk om Waffen-SS. Gennemsnitligt var der godt 30 tilhørere til de tre foredrag. Efterårssæsonens tre foredrag havde en anelse færre tilhørere. Her handlede det om Olga Eggers (ved Iben Vyff, Helsingør Bys museer), om stalinismens tiltrækningskraft (ved forfatter Morten Møller), og sidst men ikke mindst forelæste dr. phil. Hans Kirchhoff om sin seneste bog, *At handle med ondskaben*. Alle forelæsningsvarer var som vanligt arrangeret i samarbejde med Sydvestjysk Folkeuniversitet.

Omkostningerne til porto og grafisk bearbejdelse har betydet, at HSB i 2016 ikke udsendte et nyhedsbrev, men afventer en kommende ny hjemmeside til at introducere "et nyt nyhedsbrev" i en endnu ukendt elektronisk form.

HSB var dybt involveret i arbejdet med det nye Esbjerg Museum, hvor Henrik Lundtofte fungerede som projektleder for en arbejdsgruppe bestående af medarbejdere fra MYRTHUE og Formidlingsenheden. Arbejdsgruppen satte for alvor Besættelsesudstilling/Historiske Værksteder på skinner med udarbejdelse af både drejebog og prospekt. Prospektet beskriver hvordan MYRTHUE og Sydvestjyske Museer på to etager på Esbjerg Museum vil skabe et integreret historisk værksted og Besættelsesudstilling, der sanseligt og ansporende fortæller skoleelever og museums-gæster om Danmark under historiens største krig, prikker hul på forestillinger og fordomme og involverer såvel børn som voksne i små og store dilemmaer. De nyindrettede rum på Esbjerg Museum skal fungere for mange forskellige målgrupper og i mange forskellige situationer, så det har krævet stor kreativitet at få alle ender til at mødes. Prospektet dannede grundlaget for en række fondsansøgninger, og sidst på året kunne tilrettelæggelsen af udstillingsopbygningen takket være støtte fra Lida og Oskar Niensens Fond, Blue Water Fonden, Krogagerfonden, Esbjerg Fonden og Esbjerg Kommune for alvor begynde under Henrik Lundtoftes projektledelse og i samarbejde med udstillingsarkitekt Mikael Thorsted.

Det gode samarbejde med MYRTHUE gjaldt også etableringen af Læringscenter for Holocaust og Folkedrab, der nåede langt i 2016. Læringscenteret opnåede fondsstøtte fra Johan Hoffmann Fonden, der muliggør ombygning og indretning af lokalerne. I den forbindelse blev der ar-

rangeret foredrag med Robert Fischermann, Tel Aviv, der fortalte to 9. klasser fra Urban D (Danmarksgade Skole), SJM- og MYRTHUE-folk samt HSB-frivillige om sine oplevelser som 15-årig i Theresienstadt og om familiens tragedier som følge af flugt og Kz-lejrophold. Det gjorde stort indtryk på unge og ældre at høre et levende menneske fortælle sin historie og berette om, hvordan man aldrig vænner sig til sulten. Hele foredraget blev optaget ligesom en mindre gruppe elevers interview med Fischermann efterfølgende. Optagelserne skal bruges til Læringscenteret, som Fischermann i øvrigt var meget imponeret over. Ved årets udgang var broderparten af læringsforløbets delelementer færdige, så et komplet forløb i MYRTHUE-regi med HSB som faghistorisk sparringspartner kan testes med en skoleklasse inden sommerferien 2017, og inden årets udgang vil det kunne tilbydes skolens ældste klasser. Folkedrebsafdelingen under Dansk Institut for Internationale Studier er begejstret for Læringscenteret og en vigtig samarbejdspartner.

Endelig har der været en fin interesse for omvisninger i særudstillingen MODSTAND, hvor Henrik Lundtofte og navnlig Verner Blom og Søren Mangels Hansen har ageret guider for skoleklasser og andre interesserede grupper.

Begge HSB'S selvstændige netsider, www.illegalpresse og www.besaettelsebefrielse.dk, rundede 37.000 besøg. Endelig har arkivet modtaget en række forespørgsler fra nær og fjern.

HSB's frivillige og projekttilknyttede

For ti år siden iværksatte HSB et stort projekt, der aldrig var blevet realiseret uden en stor indsats af arkivets frivillige, nemlig en indeksering af de femten optrykte bind *Information 1943-45*. *Information* fungerede i årene 1943-45 som den illegale presses nyhedsbureau. Bladet var i oplagstal langt fra *Land og Folk* eller *Frit Danmark*, men viderebragte til gengæld et hav af nyhedsstof, personoplysninger – sande og falske – og rygter, der vandrede videre rundt i små og store undergrundsblade i hele landet. HSB's grundlægger, Palle Schmidt, var i 1970'erne medlem af redaktionen sammen med bl.a. *Informations* legendariske illegale og legale redaktør Børge Outze og Jørgen

Barfod, Frihedsmuseet. De udgav de femten bind *Information* 1976-78. Bindene optrykker 472 illegale numre af *Information* samt særnumre. Redaktionen ville også forsyne bindene med et fælles indeks. Indekseringsprojektet strandede dog – på HSB findes endnu æsker med hulkort og forarbejder til indkseringen.

Men i 2006 gik det løs igen. Daværende frivillige på HSB, Anni Sønderborg og Hilda Pedersen påbegyndte sammen med Lise Østergaard Petersen en ny indksering fra grunden. Lise Østergaard Petersen har været med hele vejen, hvor Mona Jensen, Leif H. Thomsen, Verner Blom, Benneth Østergaard Petersen og Niels Lykke-Kjeldsen siden kom til. I den allersidste fase har endvidere studentermedhjælper Søren W.K. Rasmussen og (som projektansatte) Rasmus Therkelsen, Palle Andersen og Suni Gaesedal været inddraget i projektet. Resultatet er et indeks på godt 600 sider over navne, steder og begivenheder. Samtidig har Rasmus Therkelsen indscannet de femten bind. Dermed kan man søge i et samlet indeks og tilgå bindene, som det endvidere er muligt at søge i. Det hele foregår på www.illegalpresse.dk Projektets færdiggørelse blev støttet økonomisk af Frihedsmuseets Venners Fond.

HSB's nu 10 frivillige og projektilknyttede har i årets løb endvidere sorteret illegalt materiale, indekseret nyt materiale og i det hele taget ydet en uundværlig indsats for HSB, ikke mindst i forbindelse med arkivets udadvendte aktiviteter som foredrag.

I foråret afgik Hilda Pedersen ved døden. Hilda var den sidste af den gruppe frivillige, HSB's grundlægger Palle Schmidt, i sin tid samlede, og hun ydede helt til 2014 en engageret og meget samvittighedsfuld indsats for samlingen.

Afleveringer

HSB modtog i 2016 21 afleveringer. Foruden materialet om "de Hvide Busser" spændte det ganske vidt – fra en beretning af Ole Trock-Jansen der var aktiv i den illegale presse i København, over sabotagespillet *Danmark i Kamp* fra efterkrigsårene til en række numre af *Blæksprutten*, *Svikmøllen* og *Pindsvinet*.

Hjerting Lokalarkiv

Jon & Dittes Hus, Gl. Guldagervej 12, 6710 Esbjerg V
Åbningstid: Mandage 09.00 – 12.00, samt 2. tirsdag hver måned kl. 19.00-21.00

Leder: Else Marie Nielsen, Kildevej 6, 6710 Esbjerg V.

Tlf.: 23 66 23 25

E-mail: hjertinglokalarkiv@bbsyd.dk

Hjemmeside: www.hjertinglokalarkiv.dk

Ny arkivleder Else Marie Nielsen / Afgående arkivleder Grete Gregersen

Så er tiden igen kommet, hvor jeg skal skrive min sidste beretning for Hjerting Lokalarkiv. Det er underligt og med stor vemod, jeg siger farvel til arkivet, men alting skal have en ende, jeg føler det er det rigtige tidspunkt nu.

Først et tilbageblik fra starten, da man i 1992 ville oprette et lokalarkiv i Hjerting. Der blev lavet en bestyrelse med repræsentanter fra Hjertings foreninger: Fiskeriforeningen, Borgerforeningen, Grandelaug, Fællesrådet, Hjerting Skole, og Hjerting Idrætsforening. Der blev udarbejdet vedtægter og i fundatsen til "Jon og Dittes Hus", stod der, at huset skulle rumme et lokalhistorisk arkiv. I 1993 blev det realitet. Arkivet startede i et lille lokale på 16 kvadratmeter, men det vidste sig hurtigt, at vores rum var for lille. Så efter nogle år fik vi mere plads.

Det har været rigtig spændende at være med til at opbygge et arkiv for Hjerting by og Tobøl sogn. En tid jeg vil tænke tilbage på med stor glæde.

År 2016 startede med en udstilling på Myrthuegård den 30/1, som var arrangeret af Hjerting Kanelaug om Ho

Bugt. Vi deltog med en plancheudstilling om Langli og folkene herfra. Det var rigtig godt besøgt.

Vi har haft rigtig mange besøg og forespørgsler per mail om "Østerklev", der er et tidligere svangrehjem, som Mødrehjælpen havde. Jeg ved ikke om interessen er kommet efter efterlysning fra TV og Sporløs, men en ting står fast, de mennesker, der henvender sig, vil utroligt gerne vide, hvor de kommer fra.

En efterkommer til fisker Lambert Sørensen, som er født i året 1842 i Alslev og omkom på søen den 20. december 1894 har besøgt arkivet med en flot indlevering, som vi er rigtig stolte af: En Søfartsbog udstedt den 30. januar 1872, en skattekvitteringsbog, Lambert Sørensens dagbog fra 1876 – 1886 og meget andet.

Arkivet har haft en byvandring med energinet.dk fra Egtved. Vi startede ved kirken, hvor Grete Ørnemose fortalte om kirkens altertavle, derefter startede vi på byvandringen. Else Marie Nielsen havde det ene hold, jeg det andet. Vi sluttede af i Jon og Dittes hus, hvor Jørgen Rehfeldt fortalte om Badehotellet. Gunnar Gregersen tog sig af en dårligt gående deltager fra selskabet.

Endnu en henvendelse angående svangrehjemmet "Østerklev" førte til, at arkivet kunne interviewe en person, som var født på svangrehjemmet og som voksen havde søgt efter sine slægtninge. Interviewet er til stor glæde for os og for de, der efterlyser deres slægtninge.

Jeg vil slutte min beretning, med mange gode ønsker til Hjerting Lokalarxiv, for 24 gode år på arkivet, en tid som aldrig kommer igen.

Med mange tanker. Grete Gregersen.

Hjortlund Sognearkiv

Hjortlund Gl. Skole, Fårevej 16, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: 2. onsdag i måneden kl. 19.00-21.00 og sidste fredag hver måned kl. 14.00-17.00. Lukket i skolernes ferier.

Leder: Lauritz Lauritzen, Hjortlundvej 19, 6771 Gredstedbro. **Tlf.:** 75 43 10 40

Arkivets postadresse: Hjortlundvej 19, 6771 Gredstedbro
E-mail: la@lahjortlund.dk

Der har igen i år været en del besøgende i arkivet, og vi har haft et samarbejde med Vilslev, Kalvslund & Jernved Sognearkiv om historie langs Kongeåen. Af det nu gennemførte projekt Kongeåstien udsprang et hæfte, der kan købes i de fire lokalarxiv. Det er spændene læsning krydret med et par enkelte røverhistorier.

Arbejdet i arkivet går stille og roligt derudaf med Lauritz som fast rorgænger, der har styr på at få billederne på vores hjemmeside. Vi har også besluttet at holde åbent den anden onsdag i hver måned, fra 19 til 21, så der nu er åbent den sidste fredag i måneden fra 14 til 17 og hver anden onsdag fra 19 til 21.

Vi har valgt at ændre åbningstiden for at give bedre mulighed for at besøge arkivet. Ud over at vi har udvidet åbningstiden, har vi også besluttet at holde lukke i skolernes ferier.

Hostrup Sognearkiv

Kokspang Fritidscenter, Kokspangvej 54, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: 1. torsdag i hver måned kl. 19.00 -21.00 samt efter aftale med lederen.

Leder: Elna Vogt, Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V
Tlf.: 75 26 91 65

Arkivets postadresse: Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V
E-mail: hostrupsognearkiv@bbsyd.dk

Den 21. januar 2016 deltog 18 personer i et arrangement om modstandsbevægelse i Hostrup Sogn under 2.verdenskrig. Blandt de fremmødte var 3 søskende, der var født på Myrtuevej 9. Forhenværende politibetjent Jens Peter Moltesen indledte. Rita, der er født på Myrtuevej 9, fortalte om hvad hun oplevede som barn, da en allieret flyver og våben var skjult der. Tyskerne havde fået et vink, og de gennemsøgte området med en metaldetektor. Den gav et positivt udslag, men ved opgravningen fandt de kun en gammel plov – havde de gravet dybere var de stødt på et større våbenarsenal. Der var deltagere i dette arrangement så langt væk som fra Århus området.

Den 31. marts 2016 deltog flere af arkivets medlemmer i formødet for Marbækdagen, og selve Marbækdagen

blev afviklet den 22. maj 2016. Arkivets gæstebog vidner om stor søgning. Det var ikke uventet de "Røde Mapper", som tog en stor del af opmærksomheden.

Den 13. oktober 2016 var beboerne i Kravnso m.fl. inviteret til arkivaften. Der blev udvekslet mange informationer.

Den 8. december 2016 var arkivets medarbejdere samlet hos Helga, der lagde hus til en dejlig julefrokost på sammenskuds-basis.

I årets løb er der modtaget store mængder arkivalier, herunder regnskabsprotokoller fra Hostrup Brugs. I januar fik arkivet overdraget omkring 75 bygningstegninger som stammer fra afdøde muremester Clemmen Moltesen Hansen. Flere af tegninger er tilbage fra trediverne. Efterfølgende er tegningerne blevet sorteret og arkiveret i paprør, og et større registreringsarbejde er i gang.

Der er i 2016 holdt faste arkivaftener den 1. og 3. torsdag i hver måned. Ud over det har Helga og Richard arbejdet mange tirsdag formiddage med registrering. Sidstnævnte betyder, at der nu er ved at være "gjort rent bord" med hensyn til registreringer. Arkivets hjemmeside er under opbygning. Af andre større projekter kan nævnes Eriks store værk om slægter, der har tilknytning til Hostrup Sogn. Endvidere en komplet matrikeloversigt med mange vigtige informationer. Registreringen af enkelte billeder er tilendebragt. Arkivet har nu samlet et unikt billedværk med forløbelig ca. 1900 af Danmarks folkekirker.

Flere af arkivets medarbejdere har deltaget i lærerige kurser og diverse møder.

Hviding Sognearkiv

Egecenteret, Ribevej 2 B, Egebæk, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. Mandag hver måned kl. 15.00-17.00 samt efter aftale

Leder: Anne Lorenzen, Hviding Kirkevej 22, 6760 Ribe

Tlf.: 75 44 51 27

Arkivets postadresse: Hviding Kirkevej 22, 6760 Ribe

E-mail: anne@hvidingsognearkiv.dk

Hjemmeside: www.hvidingsognearkiv.dk

Hviding Sognearkiv har endnu til huse på Egecenteret.

Hviding Sognearkiv har i 2016 fulgt den sædvanlige rytme med årsmøde i foråret, deltagelse ved sommerfesten i Hviding og arkiv-åbent den første mandag i måneden.

Til årsmødet havde vi inviteret Egon Asberg Olesen til at fortælle om sit mangeårige arbejde som plejer på Psykiatrisk Hospital i Hviding – i folkemunde kaldet hospitalet. Det blev en spændende aften, hvor vi hørte om hospitalets historie og udviklingen i psykiatrien. Foredraget blev desuden krydret med anekdoter fra de mange år på hospitalet.

Til sommerfesten i Hviding havde vi som sædvanlig slået vores telt op, og havde i år medbragt forskellige kort – dels over sognet men også over Hviding by, så man kunne se byens udvikling. Dertil havde vi billeder og udklipsmapper, som altid er populære!

Men det, der har fyldt mest for os i 2016 er vores lokale forhold, vi har de sidste ca. 20 år haft til huse i Egecenteret, en kommunal bygning, som selv om den ligger lige uden for sognegrænsen har ydet os rigtig fine forhold. Men i maj 16 fik vi brev fra Esbjerg Kommune om, at man havde besluttet at skille sig af med flere af kommunens bygninger, der i blandt Egecenteret. Vi blev dog en smule

beroliget, da Egecentret ikke stod først for på salgslisten, men problemet er, at kommunen ikke kan tilbyde andet husly i Hviding. Det nærmeste var forsamlingshuset i Vester Vedsted, men det kunne vi i bestyrelsen ikke se som en fremtidig løsning.

Vi gik derfor i gang med at finde alternative løsninger. I samråd med bestyrelsen for Kultur – og Aktivitetscentret i Hviding vi frem til, at en tilbygning ved hallen vil være det mest optimale, så det blev der arbejdet frem imod. Det udløser selvfølgelig et finansieringsproblem, men vi er klar til at søge fondsmidler og er fortrøstningsfulde. Så 2017 skal vise, om vi i nærmeste fremtid kan flytte ind i nye lokaler, som er bygget til formålet med brandsikre skabe og mure.

Jernved Gredstedbro Lokalarliv

Aktivitetshuset, Kirkebakken 33, Jernved,
6771 Gredstedbro

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00,
undtagen i skolernes ferier, samt efter aftale med lederen

Leder: Ole Steinmeier, Valmueemarken 3,
6771 Gredstedbro **Tlf.:** 24 62 27 25

Arkivets postadresse: Valmueemarken 3, 6771 Gredstedbro
E-mail: ole@steinmeier.dk

Det var så i år *Jernved Sognearkiv* skiftede navn til *Jernved Gredstedbro Lokalarliv*. Vi havde megen snak om det i arkivbestyrelsen sidste år, og det endte med, at det nye navn blev vedtaget. Begrundelsen for navneændringen er, at ordet sogn i dag oftest forbindes med kirke. Det er da heller ikke forkert, men for at gøre det klart, at lokalarkivernes dækningsområde også er andet end, hvad der har med kirken at gøre, må man gøre opmærksom på det, f.eks. ved at bruge ordet lokalarkiv i stedet for sognearkiv. Desuden er hovedbyen i det gamle sogn – Jernved sogn – Gredstedbro, som både er stationsby og har flest indbyggere. Derfor syntes vi, at det var rimeligt, at få det med i navnet, så borgerne i Gredstedbro ville blive helt med på, at det også var deres lokalarkiv. Navnet er nu rettet i vore vedtægter og i arkivvejviseren.

I år mistede vi vores formand, Bent Jørgensen, som døde i sommer efter kort tids sygdom. Bent var født og opvokset i Jernved og havde en stor viden om mennesker og ejendomme i sognet. Han øste gerne af den og var god til at snakke med folk, så besøgende på arkivet som regel gik hjem en smule klogere på deres anliggende, end da de kom.

Vi har haft lidt færre besøgende i år end sidste år, til gengæld har vi haft flere skriftlige henvendelser (mailpost), bl.a. et par skoleelever, som i forbindelse med noget historieundervisning om slægt og gamle dage har haft brug for oplysninger.

Så har vi igen i år fået udgivet et hæfte med titlen "Historier langs Kongeåen". Det er et samarbejde med arkiverne i Kalvslund, Hjortlund og Vilslev, og består af historier, som de enkelte arkiver har fundet blandt deres afleveringer. Beretninger, som omhandler livet langs Kongeåen gennem århundreder. Disse historier kan også læses på hjemmesiden for projekt Kongeåstien og på de infostanderne langs åen, som informerer om vandreturene i forbindelse med stiprojektet. Hæftet udkom den sidste weekend i oktober, hvor vi havde åbent hus i forbindelse med et loppe- og kræmmermarked i Jernved Aktivitetshus, hvor vi har til huse. Rigtig mange mennesker kiggede ind til os, og mange gik herfra med et hæfte. Vi fik solgt rigtig mange allerede denne første udgivelsesdag.

Vi har fået et par ret store afleveringer, som dog viste sig ikke at indeholde ret meget, som var egnet til arkivering, men det viser jo bare, at folk tænker på lokalarkivet, når de skal rydde op enten i egne eller slægtninges boer. Det er netop noget, vi med jævne mellemrum i lokale publikationer eller på Gredstedbroegnens hjemmeside gør opmærksom på. Altså med andre ord, som vi formulerer det: Er I i tvivl, så kom med det til os, så afgør vi, om det er noget, vi kan bruge eller ej.

Vi har brugt en del arbejdstid på scanning af billeder, men eftersom det indtil videre kun er én medarbejder, der tager sig af den del, går det kun langsomt frem. Vi har dog omkring et par hundrede billeder lagt ud på arkiv.dk, så det går fremad, og en ny medarbejder skal på kursus i 2017.

Så har vi i arkivlokalet fået skiftet lidt ud i ophængte billeder, som vi har rigtig mange af. Alle sammen mest gamle billeder, malerier og fotografier, som er med til at understrege stemningen af, at her arbejdes der med lokalsamfundets fælles hukommelse.

Kalvslund Sognearkiv

Østervej 4, Kalvslund, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-17.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Hans N. Brunsgaard, Varmingvej 17, 6760 Ribe

Tlf.: 61 41 93 65

Arkivets postadresse: Østervej 4, 6760 Ribe

E-mail: haise1950@gmail.com

Der har i årets løb været kontakt til arbejdsgruppen for 1864-grænsens synliggørelse flere gange. Det ser nu ud til at arbejdet er på skinner med at få lavet en tursti langs grænsen. Arbejdsgruppen håber den åbner i 2020, 100 året for grænsens afskaffelse. Arbejdet er nu overtaget af folk fra Esbjerg Kommune, som bl.a. har erfaring med sti-projekter fra Kongeåstien.

Arkivet holder som altid åbent 1. tirsdag i hver måned fra 14 til 17, hvor bestyrelsen er tilstede og behjælpelig med at de der søger oplysninger fra sognet, kan blive hjulpet så godt det er os muligt.

Det er ikke mange besøg vi har haft, men der har dog været et par stykker, som bla. søgte informationer om Kalffamilien fra Løksgård og Kalvslund Kirke.

Der har i årets løb kun været få afleveringer. En enkelt er videregivet til Hjortlund Lokalarkiv, da det mere angik Hjortlund.

Registreringen i Arkibas 5 skrider langsomt frem. Her er der stadig et arbejde der skal gøres.

Der er blevet udgivet et hæfte med historier fra Kalvslund-Hjortlund-Jernved-Vilslev sogne. Det er Johannes Garder, der har deltaget i det. Hæftet kan købes i arkivet.

Hans Peter Kjær har på eget initiativ gennemfotograferet kirkegården i Nr. Farup til Kirkegårde.dk, Kalvslund kirkegård var reserveret af en anden.

Til sidst vil jeg takke bestyrelsen for godt og hyggeligt samarbejde. Det er mit indtryk at ikke al viden om Kalvslund er på tryk i arkivet, men også i hovedet på folk i bestyrelse.

Ribe Byhistoriske Arkiv

Seminariehuset, Simon Hansens Vej 1-3, 6760 Ribe

Tlf.: 76 16 76 60

Åbningstid: Tirsdag kl. 12.00-16.00 og torsdag kl. 12.00-16.00

Leder: Karen Jermiin Nielsen

E-mail: ribebyarkiv@esbjergkommune.dk

Hjemmeside: www.rba.esbjergkommune.dk

Ribe Byhistoriske Arkiv kunne i 2016 glæde sig over ekstra gode besøgstal. Det begyndte med et forår med ekstraordinært mange besøgende i åbningstiden, hvilket i sig selv bidrog kraftigt til de 149 fysiske gæster på arkivet. Samtidig afspejler formidlingsarbejdet sig nu i antallet af deltagere ved arkivets arrangementer – 524 personer blev det til. Det tal dækker over ganske forskelligartede aktiviteter:

*Flugten over grænsen. Der læses Ribe Stiftstidende med arkivets lup.
Foto: Torben Meyer, Esbjerg Byhistoriske Arkiv.*

I februar holdt Peter Gammeltoft foredrag om Stednavne i Danmark. I marts samarbejdede arkivet med Ribe Bibliotek om en bogcafe – emnet var de to værker, som begge lyder titlen Ribe Bys Historie, udgivet med 140 års mellemrum. I september var der foredrag ved René Rasmussen om *Frontliv, faneflugt og fangelejr. Sønderjyder i verdenskrigen 1914-1918*. Et meget mindeværdigt foredrag blev afholdt i oktober af en velopløst Anette Hoff, som har forfattet Nydelsesmidlernes Danmarkshistorie. Emnet var kaffe og the som nydelsesmidler, og det fik virkelig foredraget til at glide godt ned, at det blev serveret med kaffe og lagkage på Hotel Dagmar.

Ikke kun folkeuniversitetsforedragene bragte folk til huse. Samarbejdet med Ældresagen om slægtsforskningskurser har også båret frugt, idet arkivet nu er base for en lokal gruppe slægtsforskere. Om vinteren deltager de i slægtsforskningskurser, som afholdes i samarbejde med Ældresagen, uden for "sæsonen" er der åben slægtsforskningscafe den første onsdag i måneden.

Arkivet har igennem længere tid samarbejdet med Sydvestjyske Museer om at udvikle historieløbet *Flugten over Grænsen*, som formidler historien om de dansksindede sønderjyders flugt fra tysk krigstjeneste under første verdenskrig. I september 2016 var det endelig tid til at prøve projektet af i Vester Vedsted. Otte ottendeklasser fra Vadehavsskolens overbygningsklasser deltog i løbet over to dage, og mandskab fra arkivet, museet, Esbjerg Kommunes biblioteker og Vadehavscentret samarbejdede med Ungdomshøjskolen ved Ribe og gode frivillige kræfter om at give de deltagende elever en oplevelse. Det fik de – og det samme kan siges om arkivet. Et stort stykke arbejde bar endelig frugt, og det var med stolthed arrangørerne om aftenen kunne tænde for TV SYD. Det daglige registreringsarbejde kan være svært at skabe opmærksomhed om, men denne gang lykkedes det. I 2017 gentages løbet – forhåbentligt med op til 600 elever fra hele kommunen. Følg med på flugten.dk.

Af udgivelser blev det kun til et enkelt skriftligt bidrag til Sydvestjyske Museers skrift *Levende Viden* nr. 4. Arkivleder Karen Jermiin Nielsen skrev om "Den gode borger: Ribe Bys æresborger Clemen Nielsen Termansen" – et

emne, der lå lige for, da Termansen i sin tid havde titel af byarkivar.

Heldigvis blev der også tid til det grundige registreringsarbejde. Arkivets to frivillige medarbejdere fortsatte arbejdet med billedregistrering, og ud over arkivlederen har der været ansat en praktikant det meste af året. Det er dejligt, når der er folk på arkivet – både gæster og arkivmedarbejdere!

Historisk Arkiv i Seem Sogn

Seem-Varming Skole, Varmingvej 1, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 19.00-21.00 eller efter aftale

Leder: Søren Mulvad, Varming Vesterby 9, 6760 Ribe

Tlf.: 75 44 11 77

Arkivets postadresse: Varming Vesterby 9, 6760 Ribe

E-mail: mulvadvarming@gmail.com

Arkivet havde i 2016 besøg af i alt 196 personer, modtog 19 forespørgsler og udgav fire husstandsomdelte hæfter.

Der er indkommet nogle fotos, som arkivet har kopieret samt enkelte fotos er givet til arkivet.

Arbejdet har mestendels bestået i at indscanne fotos og beskrive dem i registreringssystemet, hvilket har været noget omstændeligt. Endvidere er der fulgt op på registrering af A-numre, så disse efterhånden er velbeskrevne.

Møde i Historisk Arkiv i Seem Sogn.

I samarbejde med menighedsrådet har der været udgivet fire numre af det efterhånden landskendte blad BYHORN-ET, hvor dels præsten skriver et indlæg, der offentliggøres kirketider og resten af bladet udfyldes med fortællinger og små anekdoter fra arkivet. Det hænder, at sognets foreninger beder om at få offentliggjort et indlæg i bladet. Der meldes om god interesse og tilfredshed fra læserne. I 2016 udkom nummer 123, så bladet har været på banen gennem mange år.

Fra USA er indløbet nogle to forskellige forespørgsler, hvor det har været muligt at glæde spørgerne med fotos og fyldige oplysninger.

Arkivet er inddraget i anlægget af nogle spadsere- og ridestier i området.

Arkivforeningens generalforsamling var overværet af samtlige medlemmers tilstedeværelse.

Skads Sognekirke

Aktivitetshuset, Sdr. Skadsvej 23, 6705 Esbjerg Ø

Tlf.: 76 10 01 27

Åbningstid: Mandag kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Svend O. Pedersen, Efterårsvej 1, 6705 Esbjerg Ø

E-mail: skadssognekirke@stofanet.dk

Hjemmeside: www.sksa.dk

Så er der gået et år siden jeg sidst gjorde status. 2016 blev et år uden de store afleveringer, men det er ikke ensbetydende vi er arbejdsløse. Der ligger en masse materiale fra foregående år, da Arkibas drillede, men de problemer er for længst overstået. Der er i det forløbne år foretaget investering i en ny computer og ny printer til 5.526 kr. Vi havde i 2015 foredragsaften af Jørgen Dieckmann Rasmussen der fortalte lidt nyere historie fra Skads sogn, vi påtænker igen i 2017 at forsøge evt. tilsvarende om ældre tider, eller måske om Esbjergs historie? Vi har også talt om muligheden at udgive en bog om sognet i lighed med Vester Nebel sogn.

Vi kunne også ønske os lidt mere synlighed i sognet. Måske bør vi ændre arkivet til en forening, frem for det

nuværende, hvor vi bare er selvsupplerende med arkivmedlemmer.

Spandet Sognekirke

Arnumvej 9, Spandet, 6760 Ribe

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 19.00-20.00 eller efter aftale (lukket juli og august)

Leder: Jesper Olsen, Skolevænge 6 A, Spandet, 6760 Ribe

Tlf.: 74 86 71 36

Arkivets postadresse: Skolevænge 6 A, Spandet, 6760 Ribe

E-mail: jo-mo@mail.tele.dk

I det forløbne år der været rigeligt at lave med registrering og oprydning. Slægtsforskning har givet en del besøg, der har også været en del henvendelser på e-mail. Det har så givet anledning til at vi kommer til at kende arkivet bedre.

Årets sognevandring gik i år til et stort biogasanlæg, hvor gassen fremstilles af gulle og andet organisk materiale. Gassen sælges til et kraftvarmeværk, der giver varme til 2 sogne, Vodder og Rejsby. Det var en rigtig interessant aften, hvor vi sluttede af med kaffe i Spandet Gl. Skole .

Vejrup Sognekirke

Vejrup-Endrup Fritidscenter, Skolevænget 5, Vejrup, 6740 Bramming

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 18.30-20.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Birger Henriksen, Fasanvej 7, Vejrup, 6740 Bramming. **Tlf.:** 30 95 48 54

Arkivets postadresse: Fasanvej 7, Vejrup, 6740 Bramming

E-mail: birger07@hotmail.com

Hjemmeside: www.vejrupskognekirke.dk

Året 2016 stod i jubilæernes tegn i Vejrup Sognekirke:

- I 2016 var det 100 år siden jernbanen kom til Vejrup
- I 2016 var det 60 år siden Vejrup Stadion blev indviet
- I 2016 var det 40 år siden Vejrup Klubhus blev indviet
- I 2016 var det 30 år siden Vejrup-Endrup Fritidscenter blev indviet

Optog ved indvielsen af Vejrup Stadion 1956.

- I 2016 var det 25 år siden Vejrup-Endrup Nyt så dagens lys.

Alle disse jubilæer var naturligvis noget der havde arkivets store opmærksomhed, og i den anledning gik vi, sammen med sognebladet og Fritidscentrets bestyrelse, i gang med at planlægge et jubilæumsarrangement som løb af stabelen den 6. november.

På selve dagen udgav vi et jubilæumsskrift omhandlende Vejrup Stadion, Vejrup Klubhus og Vejrup-Endrup Fritidscenter.

Jernbanens jubilæum blev markeret med en udstilling, som også så "dagens lys" den 6. november.

Sognebladets jubilæum blev markeret med en særlig jubilæumsudgave som vi også leverede et par artikler til. Ud over ovennævnte aktiviteter, var 2016 også året, hvor vi begyndte at udgive forskellige emnehefter, hvor vi går i dybden med forskellige lokalhistoriske emner. Foreløbig er det blevet til 5 udgivelser (inkl. Jubilæumsskriftet): Vejrup Kro, Detailhandel i Vejrup gennem 75 år, Humørpigerne, Beretningen om Justinas Jasmontas. Flere er på tegnebrættet.

2016 var også året hvor vi havde et par rigtig gode arrangementer med Vejrup Skole hvor vi bl.a. arrangerede en byvandring med børnene.

Så alt i alt har 2016 været et godt og spændende år for Vejrup Sognearkiv.

Vester Nebel Sognearkiv

Sognehuset, Stokbrovej 18, 6715 Esbjerg N

Tlf.: 75 16 99 89

Åbningstid: Sidste torsdag hver måned kl. 18.30-20.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Henning Jørgensen, Lifstrup Hovedvej 54, 6715 Esbjerg N Tlf.: 75 16 92 46

Arkivets postadresse: Lifstrup Hovedvej 54, 6715 Esbjerg N

E-mail: hj@vnsa.dk

Hjemmeside: www.vnsa.dk

I 2016 førte Vester Nebel Sognearkiv 16 indkomstjournaler. Det var det dobbelte af året før. De fleste afleveringer var dog små afleveringer, men der var en enkelt med et større antal billeder.

Den største begivenhed for Vester Nebel Sognearkiv i 2016 var udgivelsen af bogen Bryndum og Vester Nebel før selvejet, som Esbjerg Byhistoriske Arkiv er forlag for. Udgivelsen er afslutningen på syv års forskning i især tingbøger og lensregnskaber. Bogen beskriver samfundsforholdene, ejendommene, beboere og slægtsforhold i de to sogne i 1600- og 1700-tallet.

Det var derfor en stor begivenhed, da arkivet kunne præsentere bogen den 26. november. Ved denne præsentation var også et lille foredrag med små historier fra bogen. Ud over dette foredrag har arkivet i løbet af året stået for et arrangement med titlen Sognets klogeste. Dette arrangement var en quizformiddag, hvor deltagerne gennem små filmklip og billeder skulle besvare forskellige spørgsmål om begivenheder og personer fra sognet.

Arkivet har haft ca. 10 henvendelser, fortrinsvis via e-mail. I selve arkivet har vi haft 55 besøgende. Som hvert år må vi konstatere, at vi får hovedparten af vores besøgende på vores hjemmeside www.vnsa.dk, som besøges af ca. 1000 personer månedligt. På arkiv.dk har arkivet haft i alt 2.720 visninger.

Til slut vil vi takke Esbjerg kommune og Skads m. fl. Herreders Brandkasses fond for deres velvillige økonomiske støtte til arkivet. Og vi takker Vester Nebel Idrætsforening for logi, samt naturligvis alle, som har afleveret materiale til arkivet.

Lokalhistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn

Vester Vedsted Byvej 57, Vester Vedsted, 6760 Ribe

Åbningstid: 2. onsdag hver måned kl. 19.30-21.30 (lukket juli og august) eller efter aftale

Leder: Bjarne L. Sørensen, Vester Vedsted Byvej 26, 6760 Ribe. Tlf.: 75 44 50 90

Arkivets postadresse: Vester Vedsted Byvej 26, 6760 Ribe

E-mail: bjls@bbsyd.dk

Der har været et par store afleveringer, som har givet arkivets medarbejdere noget at se til. Vi er kun tre til registreringsarbejdet, så det går kun langsomt fremad. Vi kunne ønske os to-tre (yngre) personer med flair for IT til at hjælpe med registreringen.

Der har været en del henvendelser om stort og småt. De fleste skriver på email, hvor de ofte søger oplysninger om familiemedlemmer eller om huse og ejendomme. Alle har fået svar med de oplysninger, vi har kunnet grave frem. Enkelte er også mødt op i arkivets åbningstid, hvor vi så har snakket hyggeligt med vedkommende, og det har altid ført til udveksling af oplysninger til gavn og glæde for både de besøgende og for arkivet.

En gruppe historisk interesserede vandrere har sat sig for at etablere en såkaldt trampesti langs den gamle dansk-tyske grænse, hvor grænsen syd og vest for Ribe ikke fulgte Kongeåen. Da vi var grænsesogn bliver vi også lidt involveret i projektet, som skal være klart til 100-års Genforeningjubilæet i 2020.

Også i anledning af det forestående genforeningsjubilæum har vi fået en henvendelse om én eller flere grænsesten, da en forsker har sat sig som mål at opspore, hvor alle de gamle grænsesten er blevet af. En lokal beboer har opkøbt en del af området bag ved forsamlingshuset med tilsandede og overbegrøede store bunkers, kanonstillinger og andre anlæg fra krigen. Han er ved at frilægge nogle af dem og har planer om at anvende dem til forskellige fredelige formål. Det bliver spændende at følge, for der ligger en meget spændende historie bag.

Den traditionelle lille højtidelighed den 4. maj ved mindestenen for den nedstyrede flyvemaskine ved Fløjdiget havde samlet 50-70 deltagere. Der var kransenedlæggelse,

et par taler og ellers ingenting, men folk kommer gerne til denne lille markering af en dramatisk episode fra krigen.

Årsmødet havde samlet 22 deltagere. Foruden beretninger og regnskab fortalte Poul Voss Laursen om sin barndom på Sdr. Farup Mejeri i 40'erne og 50'erne. En svunden tid med oplevelser fra livet på mejeriet og på egnen.

Vilslev Jedsted Sognearkiv

Vilslevvej 59, Vilslev, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: Tirsdag kl. 16.00-18.00

Leder: Stig Hegn, Jedsted Klostervej 77, 6771 Gredstedbro
Tlf.: 51 96 64 73

Arkivets postadresse: Jedsted Klostervej 77, 6771 Gredstedbro

E-mail: stighegn@bbsyd.dk

Hjemmeside: www.bricksite.com/vilslevjedsted

Receptionen for *Kongeåen*, 9. årgang af lokalårbogen, fandt sted i Forsamlingshuset den 28. november 2016, hvor 70 personer hørte Bjarne Steiner fortælle om en barndom i Kongeådal Brugs. Redaktionen består fortsat af Erna Nielsen, Helge Kristensen, Karl Johan Bendorff, Stig Hegn (ansv.) og Roll Præstegaard.

Af indholdet i *Kongeåen* kan nævnes erindringer fra Henry Berntsen, Jedsted, og lærer Hans Jørgensen. Ole Madsen beretter om August Kruse. I årbogen findes også en artikel om Eigil Ebsen, parykmageren fra Vilslev, mens Stig Hegn bidrager med artiklen Kongeåen holder flyttedag.

Sognearkivet havde en maleriudstilling med lysbilledeforedrag i weekenden den 23.-24 januar. Vi havde samlet omkring 55 malerier (og tegninger) af den kendte lokale maler, Andreas Winther (1894-1972) og udgav også et lille hefte, *Vildtmaler og jæger m.v. Dres Winther*, med en god del af hans malerier. Hans vildtbilleder bringer altid lykke, og udstillingen havde omkring 80 besøgende. Efterfølgende donerede en slægtning til Andreas Winther en del billeder og materiale til arkivet.

Arkivet har genudgivet Nationalmuseets film *Højbjergning i marsken* som cd. Filmen er en gengivelse af høhøst som den fandt sted i Vilslev Enge omkring 1890.

Fanø Kommune

Nordby Sognearkiv

Fanø Skole, Stadionvej 17, Nordby, 6720 Fanø

Tlf.: 75 16 62 60

Åbningstid: Tirsdag kl. 10.00-12.00 samt onsdag kl. 19.00-21.00

Leder: Linda Vesterbæk, Bavnebjerg 53, Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 35 95

Arkivets postadresse: Bavnebjerg 53, Nordby, 6720 Fanø

E-mail: nordbyarkivet@fanonet.dk

Det er sikkert ikke kun mig – men mange andre rundt omkring, der undrer sig over, at der allerede er gået et år mere! Vi går så imod et nyt forår og vi håber alle på, at det bliver et godt år.

Her i Nordby Sognearkiv er 2016 gået stille og roligt – der har ikke været de store udsving, vi har haft mange besøgende, og har også fået en del samlinger ind, som vi er i gang med at sortere og arkivere.

Vi har også været lidt involveret i jubilæumsåret for Fanøs frikøb af øen.

For anden gang blev Sydvestjyske Arkivers generalforsamling afholdt her på Fanø. Det var en dejlig aften i Stri-

en med fin underholdning og med Fanøkål på menuen – i stedet for de traditionelle Gule ærter. (Nyt er ikke altid godt, men man kan prøve!)

I løbet af året har flere af os været på kursus i Arkibas, og det har været meget lærerigt!

På Arkivernes Dag havde vi en udstilling med gamle påklædningsdukker og gamle fotos fra Nordby og Fanø bad. Dagen var rigtig godt besøgt og vi havde det rigtig hyggeligt, med snak, kaffe og hjemmebagt kage.

Derudover har vi haft meget travlt med mange besvarelser på bl.a. mail og tlf.

På vores hjemmeside Mitfanoe.dk har der været over 25.000 visninger. Det vidner også om, hvor godt et arbejde Torben Garmer har lagt i det.

Christian Poulsen er ved at skrive en ny bog om Fanø Skibsværft, som vi håber på at kunne udgive til april 2017. Tak til alle frivillige på Nordby Sognearkiv, til arkivets gæster og økonomiske støtter. Ligeledes tak til Sønderho Sognearkiv for godt samarbejde, vi sender sammen et medlemsblad ud - to gange om året med "gammelt nyt" fra begge Sognearkiver og skiftevis med forside fra Sønderho og Nordby.

Sønderho-arkivet

Sognegården, Landevejen 41, 1., Sønderho, 6720 Fanø

Åbningstid: Tirsdag kl. 16.00-18.00 samt efter aftale med lederen. Juni lukket

Leder: N. E. Engsted, Vester Land 24, 6720 Fanø

Tlf.: 75 16 42 06

E-mail: sonderhoarkivet@soenderho-net.dk

2016 var et år med flytterod. Vi var varskoet om at skulle flytte nedenunder i Sparekassens lokaler i løbet af sommeren 2016. Vi var godt forberedte, men dagen faldt desværre sammen med en planlagt julefrokost /skovudflugt.

Held i uheld. Vejret var elendigt, så vi brugte mandag d. 20. juni til flytning, godt hjulpet af Ryon Petersen og hans folk. Det klappede fint, men håndværkerne skulle så på sommerferie. Det meste af juli, august og september gik med at være stand by med nøgler, og ellers følge ombygningen af Sognegården.

Mandag d. 24. oktober var der indvielse og fremvisning af den ombyggede Sønderho Sognegård. Vi fik portvin og kransekage, og der var mødt 45-50 glade mennesker op.

Da vi havde valgt at flytte åbningstiden til tirsdage fra kl. 16.00-18.00, var første arbejdsdag allerede dagen efter. Selvom det er et lille lokale med delt møderum, synes jeg vi har gjort et godt bytte. Der er også mange rosende ord fra de besøgende.

Vi har haft 57 besøgende i 2016. Det er ret pænt, når vi kun har haft åbent i 8 måneder. Vi har klaret 8 opgaver på

internettet. Af indleveringer har der været 69, specielt en indlevering af personlige julekort fra Kong Frederik den 9.

Af nyanskaffelser har vi været heldige i året at få sponsoreret en bærbar computer og en all-in-one printer og scanner.

Til slut vil jeg rose det øvrige personale for deres store tålmodighed. Det er rart at arbejde sammen med folk der både er overbærende, har overskud og en masse humor. Der skal også lyde rosende ord og tak til Nordby Sognearkiv for det gode samarbejde i det forløbne år.

Varde Kommune

Agerbæk Lokalhistoriske Arkiv

Agerbæk Skole, Debelvej 23, 1. sal, 6753 Agerbæk

Åbningstid: 1. og 3. onsdag hver måned kl. 13.00-15.00 samt efter aftale

Leder: Leo Mathiasen, Pileallé 3, 6753 Agerbæk

Tlf.: 61 66 33 67

Arkivets postadresse: Pileallé 3, 6753 Agerbæk

E-mail: leom@thiasen.com

Hjemmeside: www.agerbaeklokalarkiv.dk

Efter en rolig opstart i det nye år er vi nu kommet i gang, vi har i årets løb modtaget omkring 30 indleveringer af billeder og arkivalier.

Vi havde en drøftelse i bestyrelsen om vi skulle tilmelde os den nye Agerbæk App. Det ville koste 1000 kr.+ moms

årligt, men vi synes ikke at der var et behov, da vi har vores egen hjemmeside.

Billedaftenen på Fristedet d. 20. januar var godt besøgt. 45 personer var mødt op, og det havde nok været en fordel, hvis der havde været højtalere på, så publikum bedre kunne høre hvad der blev sagt.

Ved vores generalforsamling var 44 medlemmer mødt op. Tonny Sydel ønskede ikke genvalg til bestyrelsen, og i stedet blev Ingrid Nielsen valgt. Ny suppleant blev Finn Sørensen. Jens Schultz ønskede ikke genvalg som revisor, nyvalgt blev Anna Lindberg. Efter kaffen fortalte John Pappuga om sit liv fra sandkassedreng i Agerbæk til rutebil- og turistbus-vognmand i Brørup.

Vores udflugt til Fyn sammen med Fåborg Arkiv måtte vi desværre aflyse på grund af manglende tilslutning. Den

16. juni deltog vi i en kirkegårdsvandring ved Agerbæk kirke, hvor vi fortalte om kirkens tilblivelse fra 1910 til 1929.

I årets løb har der været en del besøgende, og kontakt via e-mails og telefon fra folk der manglede oplysning om familien.

Arkivet deltager i kurser og møder der afholdes i årets løb for hele tiden at være opdateret. Tak til Skads Herreds Brandkasse og Agerbæk Hotel for deres sponsorat, og tak til by og land for den gode opbakning omkring arkivet.

Alslev Sognearkiv

Bredgade 39, 1., Alslev, 6800 Varde

Åbningstid: Mandag kl. 18.00-20.00 samt efter aftale

Leder: Hans Ole Villadsen, Bredgade 6a, 6800 Varde

Tlf.: 40 44 94 80

Arkivets postadresse: Bredgade 6a, 6800 Varde

E-mail: alslev.sognearkiv@gmail.com

Hjemmeside: www.alslevsognearkiv.dk

I 2016 er rytmen med to ugentlige åbningstider – mandag aften og onsdag formiddag - fortsat. Den produktive del af aktiviteterne er stadig knyttet op på arkivlederen samt Elly Jessing, men hyggekaffen onsdag har også betydning, og er i 2016 suppleret op med Kurt Søgaard. Arkivet har fortsat mange aktiviteter i gang, og kapaciteten med de nuværende edb-duelige medarbejdere er vist nået.

Arbejdsrytmen er udover åbningstiderne: Der er løbende taget over 175 billeder til vor dokumentation "Årets gang i Alslev". Der er optaget over 30 filmklip til Facebook, der trofast følges af 480 "venner", og et klip med dagplejere nåede ud til over 35.000 adresser. Et "kedeligt" informativt opslag når kun ud til "vennerne", men ellers er vi forvante med, at vi når mellem 1.500 og 3.000 adresser, når der er mere "sjov" i opslaget.

Foredraget ved Danske Seniorer om "Alslev Fiskeri" var velbesøgt med 45 interesserede tilhørere. Vandreturen ved byfesten "Fortællinger langs Gul Rute" havde over 30 deltagere, og Arkivets Dag havde 25 besøgende, der hørte om "Alslevs Gårde fra 1662 til 2016".

Størst publikum har arkivet til fællesspisningen i forsamlingshuset, hvor der var fuldt hus med 150 gæster til

Sognearkivets vandretur ved Byfesten i Alslev.

stegt flæsk og lysbilledshowet "Årets gang i Alslev", og som noget nyt også en kort film på 8 minutter med samme tema.

Hver måned har vi stadig et billedopslag på vor hjemmeside, og det er efterhånden blevet til næsten 100 billeder med tekst. Der er kommet 31 afleveringer til arkivet. Meget mindre end de seneste år, men noget har også ret. Iblandt dem var også en meget stor aflevering.

I år har vi for anden gang udgivet en "Alslev Kalender" og vi er vist ved at finde frem til en varigt produkttype, og har p.t. solgt over 40 kalendere.

Der er blevet indkøbt en bærbar computer til Elly Jessing, og repareret på vore gamle apparater. Skolen har "foræret" arkivet en laserprinter, og det giver mulighed for tryk i professionel kvalitet.

Arkivet har også fået optaget en dronofilm med udsigt henover Alslev By. Det blev sponsoreret af Borgerforeningen med 75 % af udgiften på kr. 3.500.

Trods alle vore aktiviteter og medfølgende udgifter er økonomien god. Vi kan fortsat i flere år frem have glæde af den store pengegave fra Inger Rask. Vi har fået et underskud på kr. 5.000, men der er stadig næsten kr. 30.000 på kistebunden.

Støtteforeningen har god og stabil lokal opbakning. Der er 120 husstande ud af 650 mulige, der venligt sender

kr. 75 afsted til os. Det giver økonomisk basis for vore aktiviteter, og Skads Brandkasses fond har også i år betænkt os med et fint beløb.

Arkivlederen har igen i år haft en artikel i årbogen for Historisk Samfund for Ribe Amt. Denne gang var det om "Alslev-Hostrup Sogneråd fra 1868-1970".

Som en ny aktivitet tilbyder vi nuværende og tidligere ejere af landbrugsejendomme i sognet at opleve 45 minutters underholdning om en konkret gård. Det er der allerede 3 familier, der har benyttet sig af.

Dette var beretningen om Alslev Sognearkivs virke i 2016. Vi håber på fortsat højt aktivitetsniveau, og opbakning i sognet. Og, så håber vi også på, at vi kan blive i de nuværende rammer. Der er "rumlen i det fjerne" om, at skolen godt selv kan bruge vore ydmyge kvadratmetre.

Ansager Lokalhistoriske Arkiv

Stationsvej 3, 6823 Ansager. Tlf.: 29 92 68 23

Åbningstid: Onsdag kl. 13.00-16.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Ove Nørager-Nielsen, Rødsandvej 2, 6823 Ansager
Tlf.: 75 29 71 88

E-mail: mail@ansager-arkiv.dk

Hjemmeside: www.ansager-arkiv.dk

Ansager Lokalhistoriske Arkiv er fortsat meget engageret i Ansager byudvikling. Vi har indsamlet viden og billeder om musiklivet i Ansager med møder med nogle af musikkerne. Et andet projekt vi er involveret i er Varde Ådal, hvor tidligere stemmeværket lå. Der skal laves et minuseum i en tidligere driftsbygning til Karlsgårdekanalen. Vi har hjulpet med oplysninger og billeder. 15. marts modtog vi fra Andelskassen 15.000 kr. på grund af vores arbejde for byen.

Vi deltog som sædvanlig med en stand til byens torvedag og i september havde vi 3 koncerter i forbindelse med Marie Festivalen. På Arkivernes dag lavede vi for tredje gang sammen med Skovlund Sognearkiv en stor udstilling på Områdeceneret i Ansager. Vi har haft en enkelt billedaften på arkivet. Der er nogle der efterlyser levende billeder, så det må vi se om vi kan efterkomme. Vi har i

årets løb fået nogle store afleveringer, bl.a. en stor samling malerier og skitser fra Erik Brix-Thomsen og Jens Lauritzen Thomsen.

Billum Lokalhistoriske Arkiv

Billum Station, Kastanjevej 6, 6852 Billum.

Åbningstid: Besøg kan aftales pr. mail

Leder: P.t. ingen leder

E-mail: arkiv@billum.dk

Billum Lokalhistoriske Arkiv er under genstart efter den mangeårige arkivleder Gunhild Jeppesens dødsfald i 2016. Det forventes, at arkivet i løbet af 2017 igen er i funktion med ugentlig åbningstid.

Blaabjerg Lokalhistoriske Arkiv

Sønder Allé 21, 6830 Nr. Nebel. Tlf.: 75 28 71 18

Åbningstid: Mandag kl. 8.30-11.30, onsdag kl. 14.00-17.00 samt den 2. mandag hver måned kl. 19.00-21.00 (oktober-maj)

Leder: Henning H. Christiansen, Markvænget 4A, 6830 Nr. Nebel. Tlf.: 75 28 22 74 - Mobil 51936830

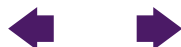
E-mail: lhablaabjerg@godmail.dk

Hjemmeside: www.blaabjergarkiv.dk

Arkivet har igen haft et travlt år med 105 besøg på arkivet, og vi får stadig flere og flere mails og telefonhenvendelser om billeder og slægtsinformationer, særligt om vi har billeder eller andet materiale om forfædres gårde eller huse. F.eks. hvis man har set et billede på arkiv.dk og gerne vil have et billede i bedre kvalitet eller blot høre om, hvad vi har om deres familie. Så det har givet travlhed, men det er bare godt, at vi kan hjælpe, og andre kan bruge det, vi laver.

Vi har i 2016 fået 50 indleveringer, hvoraf mange har været spændende, og særligt fra Outrup har der været mange. I forbindelse med at den nuværende skole blev 100 år, har vi fået mange klasse- og konfirmandbilleder.

Der var en udstilling om Outrup Skole i 100 år, hvor arkivet ved Ejvin Hansen var med til at finde materiale fra arkivet og andre kilder. Det har givet mange gode henven-

deler bagefter. Særligt har vi fået rigtig mange konfirmationsbilleder – nogle med navne og andre uden. Særligt de ældre er uden navne, men dem har Frede Hansen så fundet de fleste navne på i de gamle ugeaviser. Det har været dejligt at kunne samarbejde om emnet, så tak til Outrup Skole. Vi er ved at være igennem de billeder vi har, som vi kan sætte navne på.

Vi har også haft mange billeder fra Nr. Nebel Realskole, og Anna Stald og Knud Christensen fik sat navn på de fleste afgangsklassebilleder, og resten fik de hjælp til ude i byen, hvor vi nød godt af lokalkendskabet. Vi får dog stadig mange nye billeder, så færdige bliver vi aldrig.

Vi arbejder stadig på at få registreret indholdet i de ældre kasser, som vi har stående. Vi er næsten igennem dem, og der er dukket mange spændende ting op, som nu bliver tilgængelig for alle.

Vi har fortsat gode venner af arkivet rundt om i sogne, som tager et billede eller fortæller os, hvad der sker, så vi evt. kan komme og tage et billede eller videofilm. Vi har fra en fond fået penge til et kamera med stativ og mikrofon, så nu kan vi få en bedre kvalitet i videofilmene. Vi fortsætter med at lave videofilm af, hvad der sker omkring os, og vi fortsætter med at lave profiler af lokale virksomheder.

Arkivet har igen i 2016 været med til Arkivernes Dag, hvor vi havde 19 gæster. Det var ikke så mange, som vi havde forrige år, men det var en god dag med nye gæster og dem vi kender, så vi fik sat navn på nogle billeder og fik et par gode afleveringer.

Vi har ikke haft billedaften i 2016, som vi ellers har haft tidligere, men vi fortsætter i 2017, hvor vi i samarbejde med Nr. Nebel Sogneforening har planlagt en billedaften med 2. verdenskrig som tema i billeder og foredrag.

Vi er stadig 7 medarbejdere på arkivet, og vore gode venner rundt om i de syv sogne er gode til at fortælle, hvad der sker, så vi kan redde det for fremtiden – så tak for det! Vi vil også sige tak for godt samarbejde til Varde Museum, de forskellige sogneforeninger, de andre lokalarkiver og til vores konsulent Richard Bøllund samt alle andre personer og fonde, der har støttet arkivet.

Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv

Kirkegade 3, 6840 Oksbøl. Tlf.: 75 27 15 48

Åbningstid: Tirsdag, onsdag og torsdag kl. 9.00-11.00. Arkivet er lukket i juli samt jul, påske, pinse og øvrige helligdage

Leder: Anni Skov Christensen, Bøgevej 3, 6840 Oksbøl
Tlf.: 30 12 88 36

E-mail: blaoks@turbopost.dk

Hjemmeside: www.blaavandshuk-arkiv.dk

Året 2016 har været et forholdsvis stille år. Vi har modtaget 37 afleveringer, haft 177 besøgende, besvaret ca. 40 telefonopkald og besvaret mange henvendelser på mail.

Vi har arbejdet knapt så mange timer som året før, hvilket til dels hænger sammen med at en medarbejder har haft arbejde ved siden af, og en har skåret ned på arbejdsindsatsen pga. alder. Han blev 90 år sidst på året, men før han trappede ned, afleverede Ejner G. Jørgensen årets udgivelse: Fra Bondeland til Kanoner og Ferieparadis. Et hæfte på 32 sider, hvor han beskriver udviklingen på egnen fra 1900 til 2000. Hæftet blev udgivet i samarbejde med Lokalhistorisk Forening for Blåvandshuk, og ved udgivelsen blev der holdt en lille reception på arkivet med ca. 30 deltagere.

Ejner G. Jørgensen med et eksemplar af sit skrift. Pressen var også mødt op i dagens anledning.

Først på året havde vi en person i arbejdsprøvning. Han gik i gang med at renskrive en dagbog skrevet af klitplantør Bang i årene 1913 til 1921. Desværre fik han ikke lov til at blive til hele bogen var renskrivet – det gik jo så godt hos os, så han skulle videre.

Da der tidligere har været en lille butik i det hus, som vi nu har arkiv i, har vi et vindue ud mod gaden, der kan bruges til udstilling. I året løb har vi haft adskillige gruppebilleder udstillet, og det medfører som regel, at vi får oplysninger om nogle af personerne på billederne. Byens borgere lægger gerne deres gåtur forbi vores vindue for at se, om der er nyt.

I vores område bliver der i øjeblikket opført en ny museumsbygning, nemlig Tirpitz-museet. Det er et storslået byggeri tegnet af BIG arkitekterne og til dels finansieret af flere store fonde. I foråret var medarbejderne på arkivet med ægtefæller inviteret til en rundvisning i og ved Tirpitz. Det var Torben Vinge, der viste os rundt og fortalte. Torbens viden og engagement er meget stor, så man ikke kan undgå at blive smittet.

Men et sådant museum skal jo også have et indhold, og museumsfolkene fra Varde Museum har gjort mange studier i vores billeder for at finde nogle, de kan bruge. Det er meningen at museet skal åbnes i sommeren 2017, så der er ved at være pres på.

Vi var to arkivmedarbejdere, der var med på kurset om ejendomshistorie, og én har været på kursus i Historisk Atlas.

Fåborg Lokalhistoriske Arkiv

Fåborghus, Møllevej 1, 6818 Årre

Åbningstider: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Svend Håhr Kristensen, Fåborgvej 16, Fåborg, 6818 Årre. **Tlf.:** 75 19 52 08

E-mail: faaborg-lokalarkiv@bbsyd.dk

Et roligt år er gået i Fåborg arkiv. Vi er godt med hvad angår registrering i Arkibas, så det materiale, som arkivet får ind, bliver sorteret og registret ret hurtigt efter modtagelsen. Det er dejligt, at være så godt med, det har taget mange år at nå så langt.

Når vi mødes på arkivet, bliver der brugt en del tid på at finde materiale til LokalNyt, et lokalblad som nu kører på fjerde år. Arkivet har fået til opgave at skrive en artikel hver gang, den udkommer, dvs. fire gange om året. Vi skriver om personer fra arkivets dækningsområde og andet som kunne være interessant. På arkivet er vi godt tilfreds med at få skrevet i bladet, for det er en god måde at få fortalt om, hvad vi har liggende. Forinden sørger vi selvfølgelig for at få undersøgt om vi må offentliggøre det der skrives om.

Udflugten sidste sommer måtte aflyses på grund af for ringe tilslutning. Arrangementet har arkivet i mange år haft sammen med arkivet i Agerbæk. For en del år siden kunne arkivet her i Fåborg selv fylde en bus, da vi ikke kunne det mere, gik vi sammen med Agerbæk Arkiv, så kunne det heller ikke samle personer nok til at økonomien kunne hænge sammen. Det kunne tyde på, at tiden måske er ved at løbe fra sådanne ture.

I uge 20 afholdes byfest i Fåborg, og arkivet står for mandag i denne uge. I år blev det til en tur til Baldersbæk for at se den store naturopretning, der er lavet, ligesom vi også var inde omkring slottet. Det var en rigtig god tur, og der var mange, der tog med i det fine vejr. Holger Grumme fortalte meget levende om genopretning.

På arkivets generalforsamling havde vi fået Helle og Morten Ottosen til at fortælle om en vandretur ind til indlandsisen på Grønland. Der blev vist billeder fra turen, det er en storslået natur, de havde vandret i. De havde også taget smagsprøver med mage til dem, som de havde levet af på turen.

Horne Sognearkiv

Hornelund 27, 1. sal, Horne, 6800 Varde

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 15.00-17.00 eller efter aftale. Juli lukket.

Leder: Leif Sønderkov, Lundagervej 30, Horne, 6800 Varde

Tlf.: 75 26 05 27 / 24 61 55 50

Arkivets postadresse: Lundagervej 30, Horne, 6800 Varde

E-mail: leifsonderskov43@gmail.com

Hjemmeside: www.hornesognearkiv.dk

Horne Sognearkiv ligger ikke på den lade side hvad angår digitalisering af vore arkivalier. Alle de gamle billeder og arkivalier fra sognets nedlagte foreninger, forretninger og institutioner, gamle skøder, erindringer, breve og meget mere bliver i disse år digitaliseret.

Vi modtager både billeder uopfordret og som følge af efterlysning. Det er vigtigt, at vi kan modtage gamle billeder, men også nutidige billeder, som om føje år er historie. Det er jo Sognearkivet, der fortæller Horne Sogns historie, som på et eller andet tidspunkt bliver interessant for næsten alle.

Med denne digitalisering er det helt naturligt, at vi også har vor egen hjemmeside, som vi forsøger at fodre med relevante nyheder, billeder og interessante historier om sognet. Gamle og nye historier publiceres også via tje-nesten ISSUU, hvor der i alt ligger 41 historier af almen interesse, og vi arbejder til stadighed med nye emner.

Gennem arkivets registrering på Arkibas5 er der nu over 1000 registrerede billeder fra Horne Sognearkiv tilgængelig på www.arkiv.dk. Arkivet har i år ikke haft så mange indleveringer, men har fået en del billeder om Fælleslæsning, dilettant, sommerspil og revy.

Arkivernes Dag den 12. november samlede 10 – 12 besøgende. Vi havde selv valgt emnet Dilettant – Revy og teater. Vi viste billederne og snakken gik livligt i selskab med kaffe og rundstykker.

Sognearkivet glæder sig til samarbejdet med Horne Sogneforening og med den fortsatte udgivelse af Horneposten, der med sin ny redaktion får base på arkivet.

Vi kunne i år byde Bente Jakobsen velkommen som ny medarbejder på Arkivet. Desuden er Børge Andersen, Kurt Pallesen, Keld Jochumsen og Leif Sønderkov den faste stab på arkivet.

Janderup Lokalhistoriske Arkiv

Aktivitetshuset, Nybrovej 32, 6851 Janderup

Tlf.: 21 96 31 30

Åbningstid: Mandag kl. 9.00-12.00 (undtagen juli og august) samt efter aftale med lederen

Leder: Gregers Grau, Højen 4, 6851 Janderup

Tlf.: 40 46 04 89

Arkivets postadresse: Højen 4, 6851 Janderup

E-mail: info@janderup-lokalarkiv.dk

Hjemmeside: www.janderup-lokalarkiv.dk

År 2016 har igen været et normalt år for arkivet. Arkivet har i årets løb modtaget 17 afleveringer, lidt færre end sidste år. Arkivet har i vore lokaler været besøgt af 18 personer, det samme som sidste år. I 2016 havde vi desuden mange besøgende, mens vi var på udstillingen "Folk og Kultur 2016" på Janderup skole. Her oprettede vi et "miniarkiv". Ca.100 gæster kiggede ind og ca. halvdelen viste stor interesse for vort arbejde og mange synspunkter blev udvekslet. En del gæster var også medarbejdere på andre arkiver! Vi forbigik "Arkivernes Dag 2016" i november måned. Det er vores erfaring, at det er bedre at holde åbent på dage, hvor der i forvejen er gæster i vort Aktivitetshus. Der kommer ingen, hvis der ikke sker noget mere og andet i Aktivitetshuset! Vi vurderede, at vi havde "Arkivernes Dage" på Janderup skole.

Vi får også en hel del henvendelser via mail og svarer med skannede arkivalier og fotos. Vi

Nu er Kærup-Janderup Andelskasse historie.

Blev nedlagt/flyttet til Varde Andelskasse i 2016.

er nu færdige med at skanne billeder til de gamle registreringer, der blev oprettet uden billeder. (Nu har vi ca. 5.500 stk. alle påført navne og med henvisninger!) I januar 2014 kom vi på nettet med vores nye hjemmeside. Her henviser vi til søgning på den landsdækkende søgeportal arkiv.dk, hvor man også kan finde alle vores offentliggjorte arkivalier og billeder.

Vi har i 2016 haft 6363 besøgende på arkivets hjemmeside. Det er en fordobling i forhold til sidste år.

Vi sælger af og til nogle af vores sognebøger, "Janderup og Billum Sogne, bind I-III". Bøgerne blev lavet og udgivet o. 1972. Vi søger at holde historien opdateret ved at gemme hændelserne i sognet på vore PC'er, for engang at have mulighed for at lave et supplement til bøgerne!

Vi er tre personer, der deler arbejdet mellem os.

Hvert år bliver vor årsberetning og det reviderede årsregnskab lagt frem til efterretning på Janderup Lokalforenings ordinære generalforsamling. Dette gøres, fordi

arkivet er stærkt tilknyttet til sognet og også for at gøre arkivet synligt i lokalsamfundet. Vi får årligt et kommunalt tilskud, så det bør have almen interesse at vide, hvordan vi forvalter midlerne.

Vi vil igen i år takke alle, der har vist interesse for arkivet. Ikke mindst Skads m. fl. Herreders Brandkasses Fond, der donerede til os igen. Husk vi er sognets hukommelse og den er stor.

Næsbjerg Sognearkiv

Troesmosevej 4, Næsbjerg, 6800 Varde

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 14.00-16.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Asger Vestergaard, Skoleparken 29, Næsbjerg, 6800 Varde. Tlf.: 24 40 73 75

Arkivets postadresse: Skoleparken 29, Næsbjerg, 6800 Varde

E-mail: naesbjergsognearkiv@hotmail.com

*Fra Næsbjerg Sognearkivs
sommerudflugt 2016.*

2016 blev, set gennem de lidt større briller, et "normalt" år, dvs. stort set med samme aktivitetsniveau som i de foregående år.

Vi er fortsat glade og meget tilfredse med Arkibas5. Programmet er stabilt, let at arbejde med og finde rundt i. Man er i godt humør, når man er færdig med en registrering.

Opbakningen til vort beskedne sognearkiv er meget tilfredsstillende. Vore 295 betalende medlemmer får for deres 50 kr. i kontingent to mindre historiske skrifter i A5-format og kan desuden deltage i vore to historiske arrangementer.

I 2016 udsendte vi "Overenskomst/forlig i Bilstoft i 1858" om en nabostrid mellem en bonde og de øvrige lodsejere i et ejerlaug (8 sider). Artiklen om "August og Clara Andersens liv og virke i Næsbjerg" handler om en "normal" familie med far, mor samt 11 børn, der alle er født mellem 1922 og 1941 (12 sider).

Vores sommerudflugt var i år henlagt til en mindre del af Næsbjerg by. På den korte vandring øste vi af arkivets kilder og modtog bidrag fra de 25 deltagere. Vores novemberaften havde som trækplaster filmklip fra Næsbjerg anno 1971. Der var også tid til at høre uddrag af en lægebog fra 1850.

Skovlund Sognearkiv

Solbakken 2 B, Skovlund, 6823 Ansager

Åbningstid: Tirsdag kl. 14.00-17.00 og torsdag kl. 19.00-21.00 samt efter aftale

Leder: Niels Winter Christensen, Bjælkager 8, Skovlund, 6823 Ansager. **Tlf.:** 76 98 00 15

Arkivets postadresse: Bjælkager 8, Skovlund, 6823 Ansager

E-mail: skovlundsognearkiv@skylinemail.dk

Hjemmeside: www.skovlundsognearkiv.dk

2016 har været et godt år for Skovlund Sognearkiv. Det første år er gået med arkivernes søgeportal arkiv.dk, og i registreringsprogrammets statistik kan man se, at arkivets registreringer er set 10.895 gange de sidste 12 måneder. Søgeportalen er blevet en meget stor succes, og det er nu

muligt at se de film og høre de lydfiler, arkiverne får lagt op på nettet. Ultimo 2017 bliver det muligt for arkiverne at uploade spændende og interessante dokumenter til visning på portalen.

Der har i årets løb været 208 besøgende på arkivet, og arkivet har igen i år fået mange afleveringer, 53 i alt. Iblandt dem er materiale vedrørende Flensted A/S, Rotviggaard og Skovlund Idrætsforening.

Ved årets generalforsamling i Skovlund Sognearkivs Venner havde vi et dejligt foredrag med Lillian Møller, "Barn på landet i efterkrigsårene 1945-1958". For tredje år i træk var "Arkivernes dag" et samarbejde med Ansager Lokalhistoriske Arkiv og Ansager Plejecenter. Årets emne var "Sport og Idræt", et emne, der ikke kunne have været valgt bedre, da byens sportsforening SIF netop havde 100 års jubilæum i 2016. Desuden en mindre udstilling med gamle forsider fra Anna Marie Therkildsens nodehæfter. Der var stor tilstrømning af besøgende til udstillingerne.

Arkivet havde det held i 2016, at Tage "Maler" Nielsen kom forbi med en pose penge, de er nu blevet brugt til indkøb af 5 store klikrammer til brug for udstilling af arkivets billeder og andet materiale. Rammerne er nu blevet ophængt i gangen på kulturhuset, så alle kan få glæde af de løbende udstillinger, for tiden er det tredje udstilling med gamle og nye billeder fra forskellige sportsbegivenheder. Tidligere på året har der været to udstillinger, den ene med billeder fra Flensted A/S og den anden med Anne Marie Therkildsens nodehæfter.

Sammen med årshæftet fik arkivets venner medsendt et hæfte "John Jensens liv og levned" af Kurt Rotvig Kristiansen. Stor tak til Kurt.

Arkivets to Facebook-sider "Skovlund Sognearkiv" og "Gamle billeder fra Skovlund" kører rigtig fint, og bliver benyttet flittigt af mere end 628 medlemmer. Da mange billeder er uden informationer, får arkivet ad den vej hjælp af medlemmerne med manglende oplysninger til hjælp for den endelige registrering i Arkibas5 og formidling på arkiv.dk

Digitaliseringen af arkivets video film og lydbånd skrider planmæssigt frem, selve registreringen af materialet er en lidt tidskrævende opgave, da emneskift i det optag-

ne skal angives med tid og emne i registreringen. Hele videoen "Rund om Skovlund" og flere andre kan nu ses i fuld længde på arkiv.dk.

Lydfilen med interview med Birgitte Valvanne fra 1966 er nu også lagt på arkiv.dk.

Thorstrup Sognearkiv

Omsorgscentret Birgittégården, Falkevej 4, Sig,
6800 Varde. Tlf.: 75 26 47 08

Åbningstid: Sidste tirsdag hver måned kl. 19.30-21.30
eller efter aftale

Leder: Gunnar Andreasen, Thorstrupvej 96, Sig,
6800 Varde. Tlf.: 75 26 42 42

Arkivets postadresse: Thorstrupvej 96, Sig, 6800 Varde

E-mail: tsarkiv@hotmail.com

Vi har i året løb modtaget en del mindre afleveringer, som vi har registreret og opmagasineret. Vi er stadig i gang med registrering i Arkibas, og på nuværende tidspunkt har vi lagt ca 1500 billeder ind, som er tilgængelige på nettet.

Vi sælger stadig stadig nogle af de bøger, vi har fået lavet tidligere og det styrker økonomien, da omkostninger til trykkeriet er afholdt.

Vi er stadig fire arkivmedarbejdere og en ny er på vej.

Tistrup-Hodde Lokalhistoriske Arkiv

Søndergade 38, 6862 Tistrup

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-17.00 samt
efter aftale med lederen

Leder: Svend Svendsen, Elmevej 10, 6862 Tistrup
Tlf.: 75 29 92 80

E-mail: tistruparkiv@bbsyd.dk

Hjemmeside: tistruplokalarkiv.dk

I løbet af året har vi fået 44 afleveringer. Vi siger tak for dem alle.

Sidste år fik arkivet en ny medarbejder. Desværre er han holdt igen, så vi er nu igen 7 medarbejdere på arkivet.

Vi har årets løb haft 71 besøg og henvendelser. Vi har kun åbent én eftermiddag hver måned, men der kommer

ikke ret mange besøgende på åbningsdagen. Til gengæld kommer langt de fleste efter aftale på andre tidspunkter. Mange af de besøgende, vi har, glæder os ved at kunne give oplysninger især om deres slægtninge.

Arkivet har i det forløbne år været med på Varde Å-dag i Hodde med en udstilling af gårde og huse i Hodde-området. På udstillingsdagen var der mange, der henvendte sig til os, for at vi kunne fotografere deres ejendom, som vi så tog billeder af og lavede billedserier over.

Sidst på året begyndte borgerforeningen at rense anlægssøen op. Det har vi fulgt sammen med TistrupNews. Det har givet nogle videoklip og billeder.

Arkivernes dag var ikke den store succes, for der var kun få besøgende. Vi havde arrangeret en udstilling med sportsbilleder. Udstillingen har vi stående endnu, så den kan stadig ses.

I september var undertegnede på kursus i hjemmeside. Vi fik så oprettet en hjemmeside (tistruplokalarkiv.dk) i november. Hjemmesiden har allerede haft rigtig mange besøgende. Under ukendte billeder er vi begyndt at lægge elevbilleder uden navne fra Gårde skole ind.

Arkiv.dk er godt med besøgt med bemærkninger om tilføjelser og rettelser, som vi er meget taknemmelige for.

Facebook er meget besøgt, men vi er ikke flittige til at opdatere, siden vi har fået hjemmesiden. På billedsiden fortsætter vi med registrering af personbilleder, det skrider godt fremad.

Varde Lokalhistoriske Arkiv

Rådhuset, Torvet 7, 6800 Varde. Tlf.: 75 22 37 74

Åbningstid: Mandag-fredag kl. 10.00-12.00

Leder: Karen Riisager

E-mail: info@vardelokalhistoriskearkiv.dk

Hjemmeside: www.vardelokalhistoriskearkiv.dk

Økonomien i 2016 har været stabil, og arkivet har afsluttet året med en beholdning, der er på størrelse med de seneste års. Arkivets økonomi består af det kommunale tilskud, et tilskud fra Varde Lokalhistoriske Forening, salg af kopier af fotos til private, forlag og til Varde kommunes

De indbundne aviser kommer godt på plads.

bygningsafdeling. Indtægten på salg af fotos har været usædvanlig stor i 2016. Der har ikke været tilskud fra andre foreninger eller fonde i 2016.

I årets løb har arkivet modtaget 77 afleveringer, heriblandt dagbøger og korrespondance fra KFUM-spejderne, materiale fra Vardeegnens Ungdomsskole, ca. 10.000 fotos af Varde midtby fra 00'erne som stammer fra Din Forsyning samt protokoller fra Varde Sportsfiskerforening.

Arkivets aviser – den del, der var på Modelsnedkeriets loft - er blevet bragt på magasin i Gryd vad Mølle. Her bliver bygget reoler til aviserne med plads til nye årgange. Der er aviser fra perioden 1856-2016, nemlig Varde-udgaverne af Ribe Amts Tidende, Vestkysten og JydskeVestkysten, som fylder 110 meter.

I samarbejde med Biblioteket blev der vist lokale film i en container på Torvet på kulturdagene i maj.

Ringkøbing Lokalarkivs medarbejdere har været på besøg med henblik på ide-udveksling. Der har været holdt foredrag for slægtsforskere med arkivrundvisning for DIS-Varde. Arkivet udgiver i 2017 en bog om Varde i de seneste 25 år i anledning af Varde Købstads 575 års jubilæum, og redaktionsarbejdet har fyldt meget i årets løb.

Arkivet har fået to nye medarbejdere i begyndelsen af efteråret. En med erfaringer fra Esbjerg Byhistoriske Arkiv og en med ønske om at skrive lokalhistorie.

Arkivets nye åbningstider med dagligt to åbningstimer er blevet positivt modtaget af Arkivets brugere. Varde Bibliotek, der bor i samme hus som arkivet, har overtaget al praktisk drift af Rådhuset. Varme, rengøring, lamper, alarm mv., hvilket er en stor hjælp i det daglige.

Årligt udføres der 3.300 personaletimer fordelt på 8 personer. Samlingerne fylder mere end 500 hyldemeter, fordelt på 2.356 arkivfonde, 1.317 arkivfaglige og lokalhistoriske bøger, og næsten 14.000 billeder – alt registreret og søgbart i arkiv.dk. Negativer på glasplader og filmstriklere fra lokale fotografer omfatter mere end 200.000 enheder, nogle registrerede, andre ordnet kronologisk efter optagelsesdato.

Arkivet råder over otte arbejdspladser med edb – de fleste med scanner til brug for billedregistreringen. Der er fire arbejdspladser for besøgende. Lokalerne består af fire sammenhængende rum med ekspedition og arbejdspladser, billedopbevaring i arkivskabe og Arkivets bogsamling på reoler i stueetagen. Arkivalier og aviser opbevares i kælderen i et rum på 175 m² med tyverialarm, røgalarm, branddøre, affugter, samt sikring mod udsivning af vand fra rør. Dertil deler arkivet avisopbevaringsplads med biblioteket og har avismagasin i Gryd vad Mølle.

Der har været ca. 400 på arkivet med forespørgsler, 48.350 har foretaget opslag i Varde Lokalhistoriske Arkivs del af arkiv.dk, 8.510 har besøgt arkivets hjemmeside, og der har været ca. 200 skriftlige og telefoniske henvendelser til arkivet.

Vester Starup Sogns Lokalarkiv

Helle Plejehjem, Vinkelvej 2, Tofterup, 7200 Grindsted
Åbningstid: 1. og 3. Tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00.
 Ferielukket i juni, juli og august.

Leder: Niels Verner Jensen, Parallelvej 5, Tofterup, 7200 Grindsted. **Tlf.:** 61 76 05 03

E-mail: arkivstarup@gmail.com

I 2016 har bestyrelsen fortsat bestræbt sig på at synliggøre arkivet mest muligt i håb om, at der efterhånden vil blive større interesse blandt sognets beboere for arkivet. Vi opbevarer mange forskellige effekter, blandt andet gamle

Sigurd Kristensen, Galsthovej 30 på markarbejde med sit hesteforspand - ca. 1980.

dokumenter om tidligere og nuværende virksomheder i Starup-Tofterup, rigtig mange billeder samt mange gamle avisudklip om hvad, der er sket i Starup-Tofterup området igennem årene.

Vi må desværre konstatere, at medlemstallet er dalende. I 2015 var der 191 medlemmer, og i 2016 er der 175 medlemmer. Vi har haft enkelte besøg på arkivet i 2016 – ca. 15–20 besøg og kunne godt ønske os lidt mere interesse for sagen.

Der er 3 frivillige medarbejdere på arkivet, der har arbejdstid på arkivet så vidt muligt hver mandag formiddag. Bestyrelsen tager ligeledes aktivt del i arbejdet, dels mandag formiddag og dels i åbningstiden på tirsdagene.

Vi er nået langt med registrering af arkivalier, dvs. dokumenter m.v., men der er lang vej endnu, inden alt er registreret i Arkibas. Der er rigtig mange dokumenter, der skal gås igennem ved hver registrering, så alt tager sin tid.

Med billeder er vi også nået langt. Der er scannet ca. 10.000 billeder ind på computeren (heraf også gamle lysbilleder, som det var på høje tid at rekonstruere), og de opbevares på arkivets lokale server. Heraf er ca. 1000 billeder registreret i Arkibas. Vi støder mange gange på problemer med at sætte navn på personer og årstal for fotoet. Et billede lagt ud på arkiv.dk uden navneangivelse og årstal giver jo ingen mening, så også her tager alt sin tid. Der arbejdes med sagerne!

Alle huse i byen er blevet fotograferet, og billederne er registreret i Arkibas. Tidligere luftfotos af sognets landbrugsejendomme er ligeledes alle registreret i Arkibas.

Det meste af, hvad arkivet har liggende af gamle avisudklip er scannet ind på computeren og gemt på arkivets server. De originale avisudklip er sorteret op i årstal og sat i ringbind og opbevares på arkivet.

Vi har afholdt 7 bestyrelsesmøder i løbet af året. Herudover har bestyrelsen deltaget i et årligt møde med de øvrige lokalarkiver i gl. Helle Kommune - sidste år i Agerbæk - for at se hvordan arkiverne arbejder med deres materiale. Medarbejderne har deltaget i Arkivsamvirkets efterårsmøde i Ølgod i september måned, og et bestyrelsesmedlem har deltaget i Sydvestjyske Arkivers kursus i "Kilder til ejendoms historie" i Helle Hallen i oktober.

Arkivet har igen i 2016 deltaget i byens torvedag, og der var som sædvanlig god interesse for arkivets stand.

I forbindelse med Starup skoles 100 års jubilæum kunne vi se, at der var aktivitet på nettet med hensyn til konfirmationsbilleder, og vi fik nogle tilbagemeldinger om korrektion af navne m.v.. Det vidner jo om, at der er interesse for arkivets arbejde.

Vores sommerudflugt gik i 2016 til Nørholm Mølle. Det var en rigtig spændende aften, hvor godsejer Karl Nielsen fortalte om den gamle mølle og om godset Nørholm. Der var rigtig god tilslutning til arrangementet, idet vi var ca. 50 deltagere.

Igen i 2016 har valgte vi, at temaet for underholdningen ved generalforsamlingen skulle være: "Hvor blev de af". Vi havde besøg af Lone Smidt, født og opvokset i Puglund. Lone førte os rundt på en tur fra Puglund til København, med mange afstikkere til Århus, Asien, Rumænien, Grønland, Rusland og mange flere.

Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv

Kulturhuset, Vestergade 7, 6870 Ølgod. Tlf.: 30 32 25 15

Åbningstid: Tirsdag kl. 14.00-17.00

Leder: Frede Møller Kristensen, Storegade 18, 1. sal, 6870 Ølgod. Tlf.: 75 24 43 00

E-mail: arkivolgod@hotmail.com

Hjemmeside: www.olgodlokalarkiv.dk

Findes der virkelig mere, der kan/skal opbevares for eftertiden. Ja – det gør der, og det viser sig også ved de afleve-

ringer, vi stadig modtager på Lokalarkivet. Men også den interesse der er for hjemmeside og arkiv.dk.

I 2016 er der 40 indkomster af forskellig art, her nævnes enkelte, fra Borgerforening, Gymnastik- og ungdomsforening, Børnehaven Søvang, Idræt om dagen, Inner Wheel, men også livshistorier og konfirmationsbilleder. Fra Dra-banterne en CD med deres sommerspil og revy.

Vi har nu 299 hyldemeter med arkivalier og omkring 27.400 billeder, og vi er ved at mangle lagerplads.

Vore frivillige medarbejdere har i år foretaget 1072 registreringer i Arkibas. Samtidig har man serviceret besøgende, besvaret skriftlige og telefoniske henvendelser, og fem medarbejdere har været på kursus for at dygtiggøre sig.

På arkivets hjemmeside har der været 5565 besøgende, som har set 65.431 sider, i gennemsnit 11 sider pr. besøgende. På arkiv.dk i 2016 16.314 visninger.

En arkivmedarbejders arbejde inkluderer også rengøring. Her er det Sonja Pedersen og Henning Raunkjær, som er i gang.

Bogen "Historiske personer i Ølgod & Omegn" sælges stadig, og der er et lille oplag tilbage.

Vi har igen i år været involveret i bogudgivelse. Tidligere museumsinspektør Søren Manøe har skrevet bogen "Vi begyndte i hønsehuset. HTH-brødrene der skabte det vestjyske industrieventyr". Ølgod Museumsforening og Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv har stået for udgivelsen. Den blev præsenteret ved en reception den 15. december, hvor Laura og Hans Henning Haahr og Alma og Tonny Haahr og deres familier var til stede, sammen med ca. 100 andre. Bogen har været en succes. Bogudgivelse er støttet via forskellige Fonde.

I løbet af året har vi haft ekstra åbent på Højskoledagen, og hele dagen på Kulturdagenes "Kulturmarked", og på valgdagen til Menighedsråd.

Den 26. september stod Lokalarkivets personale for det praktiske arrangement ved Arkivsamvirkets heldagsmøde i Ølgod Kulturhus.

Som det fremgår af vores hjemmeside, sælger vi stadig visse bøger og tidsskrifter fra Ølgod og Strellev for Varde Museum.

I Vestjyske Fortællere 2016 bragtes "Minder fra dyr-lægehjemmet i Ølgod 1888-1940" erindringer ved Emilie Skovbjerg 1898-1992.

I samarbejde med Ølgod Museumsforening, Ølgod Museum og Slægtshistorisk Forening deltog vi i udstillingen der åbnede i Lindbergsalen den 29. oktober med malerier og keramik af kunstner Jens Gaarde Thomsen og hans hustru Ingeborg Rasmussen.

I årets løb har der været deltagelse i møder omkring bygningen Kulturhuset, hvor vi også har til huse. Bygningen har mange år på bagen, og der kører en visionsproces. Hvad den ender ud i, også for lokalarkivet, vil vise sig. Lokalarkivets ydre trænger voldsomt til en renovering, hvilket har været et ønske gennem flere år.

Arkivets 12 frivillige medarbejdere arbejder målrettet på, at vort arkiv får registreret så meget som muligt på arkiv.dk, men bestræber sig også på indenfor de eksisterende rammer at få opbevaret arkivalier så betryggende som muligt, så vi imødekommer arkivets opgave at indsamle, registrere og formidle.

Øse Sognearkiv

Solhøjvej 1, Nordenskov, 6800 Varde

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00 eller efter aftale med arkivlederen

Leder: Aage Meldgaard, Sønderkovvej 102, Nordenskov, 6800 Varde. **Tlf.:** 75 29 82 12

Arkivets postadresse: Sønderkovvej 102, Nordenskov, 6800 Varde

E-mail: aage-meldgaard@mail.dk

Vi har i arkivet haft et forholdsvis travlt år. Vore nye lokaler er nu endelig taget helt i brug. Samtidig har en borger i byen doneret et ret stort beløb til indkøb af EDB-udstyr, så vi nu er kommet godt i gang med arbejdet. Vi har haft en del besøg på arkivet bl.a en 6. klasse fra Nordenskov Skole, som gerne ville vide noget om byen og sognet. En flok børn som kunne sidde stille og lytte. Interessen for lokalhistorie eksisterer også hos børn.

Arkivets sommertur gik i år til Årøsund med besøg på Vingården og i kirken. 48 personer deltog. Der var ikke plads til flere i bussen.

Kulturnatten i Nordenskov fandt sted d. 11. september. Vi havde en udstilling på Nordenskov kro om forskellige

foreninger og personer fra sognet. Udstillingen var besøgt af ca. 175, hvilket vi var meget tilfredse med. Vi er nu i gang med at sætte to nye lokaler i stand, som vi har fået stillet til rådighed. Det ene skal bruges til forskellige udstillinger. Det andet lokale er en beboerstue på 12 m² (det var størrelsen på beboernes værelser på Nordenskov Alderdomshjem år 1935). Her vil bestyrelsen være Ældrecentret behjælpelig med at sætte det i stand og finde inventar, så det viser, hvordan man boede på Alderdomshjemmet ca. 1940 – 1950.

Årre Lokalhistoriske Arkiv

Årre Skole, Skolegade 25 1. sal, 6818 Årre

Åbningstid: Torsdag kl. 15.00-17.00 (oktober-marts).

1. torsdag hver måned resten af året

Leder: Herman Hansen, Hegnsgårdvej 8B, 6818 Årre.

Tlf. 75 19 23 80 / 40 54 68 18

Arkivets postadresse: Hegnsgårdvej 8B, 6818 Årre

E-mail: aarrelokal@hotmail.com

Hjemmeside: www.aarrelokalhistorie.dk

En stor del af vores tid på arkivet er gået med snak og planlægning af vores fremtidige bopæl. Hvis alt går efter

Arkivets nuværende lokaler på Årre Skole.

planen, bliver vi boligløse om et års tid. Arkivet har været til møde med skolen og Varde kommune, og de tilbød os, at vi kunne flytte over i mødelokalet og cafeteriet i klubhuset, såfremt boldklubben kunne tillade dette. Boldklubbens bestyrelse har givet grønt lys.

Da jeg beklagede min nød, om at en sådan flytning koster mange penge, og det er ikke ligefrem penge vi vader i, tilbød kommunen at vi kunne få nogle brugte bærebare PC'er. Det er sket, og vi har lige fået alle 6 gjort klar til brug. At vi helst i vores nye domicil skal have bærebare PC'er skyldes, at vi ikke kan regne med at have alle "vores" lokaler for os selv i fremtiden.

Samtidig har vi også fået tilbudt brugte møbler fra vores gamle kommunekontor, så vi mødtes en hel lille flok en eftermiddag og fik udtaget og flyttet borde og stole til cafeteriet, og som nok en del af jer har opdaget, er de allerede blevet taget i brug.

Alt dette her skete før, at det blev offentliggjort, at vores gamle kommunekontor var blevet solgt, og jeg skal da lige love for, at efter offentliggørelsen af salget er der kommet nye boller på vores flytningsplaner. Der er røster fremme om, at lokalhistorisk arkiv nu skal flytte ned i det gamle kommunekontor.

Vi fra lokalhistorisk arkiv kan kun sige, at placeringen og lokalerne kan nok ikke blive bedre, der er dog kun et lille problem, nemlig økonomien. Udgiftstørrelsen kender vi overhovedet ikke endnu, men at leje 80, 100 eller 200 m² med lys og varme og internet har dog en vis størrelse. Det skal selvfølgelig være muligt at bruge en stor del af lokalerne til andre formål, men det er jo fremtiden der vil vise, hvad det ender op i. Flytter vi derimod over i Cafeteriet ved klubhuset, bliver vores årlige udgifter ved det gamle: ca. 0 kr.

Vores "nye" og store printer og fotokopimaskine har vi fået til at virke optimalt. På kopsiden er vi derfor meget

godt kørende, så skulle der være nogen, der har kopiopgaver, der skal klares, kom til os og få et godt tilbud.

Vi tilbyder stadigvæk hjælp til folk, der har problemer med E-post m.m., bare man selv medbringer sine egne koder.

Vi har deltaget i et par Arkibas-kurser.

På generalforsamlingen fortalte Arne Kvist for mange fremmødte om byens møbelfabrik: Fra foderstof og mejeri til Kvist Industries.

Årre fik besøg af vores dronning d. 2 juni 2016, helt igennem en fin dag, hun kom dog ikke på besøg hos os på arkivet. Vi regner med, at det er, fordi vi har så dårlige adgangsforhold (stejl trappe), og de samme problemer gælder for mange af byens borgere.

Arkivets tur på byfestens første dag gik i år med bus til Karlsgårdeværket. Vi var 35 personer med på turen, og vi blev sat ind i værkets historie og virkemåde. Fra værket gik turen videre til Rolandshytten og til Tambours Have, hvor vi nød en forfriskning i en af hytterne i ly for en kraftig regnbyge. Turen gik videre gennem Sig, Nørholm Gods, Vandmøllen og over Nørholm Hede til vi endte i byfeststellet i Årre til det helt store kaffebord.

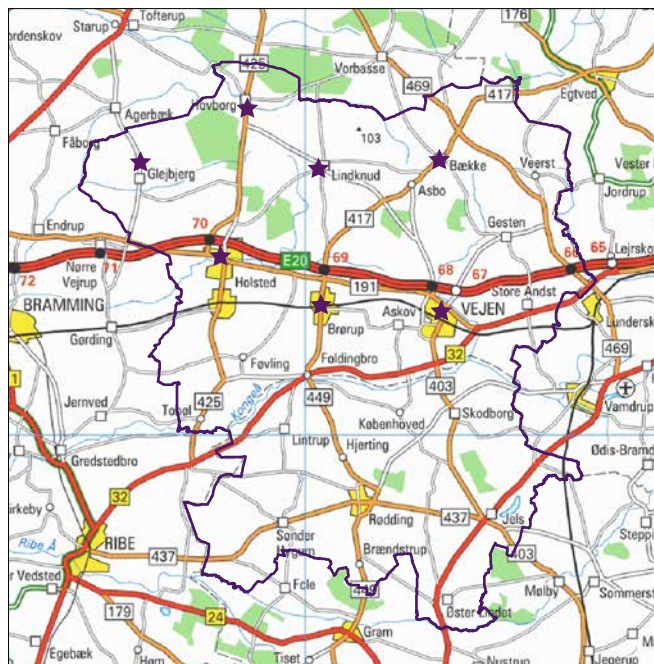
På byfestens torvedag, lørdag i byfestugen, havde vi som sædvane en stand. De første par timer med rimeligt vejr, men kl. 11 tog regnbygerne dog magten, og vi pakkede sammen. Håber på bedre vejr her i 2017.

Arkivet meldte sig igen i år deltager i Halloweenløb i Årre d. 28. oktober, og vi fik besøg af over 100 børn og en del voksne. Vi uddelte lidt skræk og lidt slik, det var igen slikket, der klarede sig bedst.

Den 2. november havde vi et erfamøde for de gamle arkiver i Helle kommune. Det var Agerbæk der afholdt mødet. Jeg kan forstå, at der er andre arkiver en os, der har udsigt til at skulle finde andre lokaler.

Vejen Kommune

Historisk Arkiv for Brørup og Omegn

Biblioteket, Stadionvej 6, 6650 Brørup. Tlf.: 75 38 16 70
Åbningstid: Torsdag kl. 15.00-17.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Ellen Sørensen, Vestervang 136, 6650 Brørup
 Tlf.: 75 38 14 37

E-mail: broeruplokalarkiv@gmail.com

Hjemmeside: www.broerup-lokalhistorie.dk

Historisk Arkiv i Brørup har haft travlt med at registrere arkivalier og billeder, derudover er omregistreringen fra Arkibas 4 endnu ikke afsluttet. Billedarkivet fra Lokalavisen er ved at blive registreret.

Arkivet fik i foråret en henvendelse fra Lokalavisen i Bramming – de var ved at rydde op. Vi blev tilbudt nogle årgange af Lokalavisen for Brørup. Vores udgaver af Lokalavisen blev derved næsten komplet.

De sidste par år er lokalarkiverne i Vejen blevet inviteret med til Historiefestival på Museet på Sønderkov. Arkiverne var blevet enige om, at emnet i 2016 skulle være Andelsbevægelsen. Arbejdet begyndte i det tidlige forår, med indsamling af oplysninger og billeder. Der blev lavet flere plancher med de forskellige andelselskaber, der er og havde været i lokalarkivernes område.

Men der kom et guldfund i vejen – museet fik lov til at udstille fundet og det gav stor travlhed på museet. Museet valgte derfor at aflyse Historiefestivalen i 2016. Lokalarkiverne fik lov til at vise udstillingen på museet i efterårsferien. Udstillingen vil desuden blive vist på Historiefestivalen 2017.

Det er efterhånden blevet en tradition at Historisk Arkiv i Brørup arrangerer en lille udstilling til Arkivernes Dag. I år var emnet sport og motion. Lokalarkivet ligger inde med mange billeder fra sportsbegivenheder, så det var ikke noget problem at finde billeder. Interessen fra publikum var desværre begrænset.

Historisk Arkiv udgiver hvert år et årsskrift. Belært af erfaringen begyndte arbejdet med at finde emner og billeder i efteråret 2016.

Dyb koncentration på arkivet.

Bække-Veerst Lokalarkiv

Vestergade 2, 6622 Bække

Åbningstid: Tirsdag kl. 16.00-18.00 samt efter aftale

Leder: Søren Frederiksen, Tværvej 10, 6622 Bække

Tlf.: 75 38 97 06

Arkivets postadresse: Tværvej 10, 6622 Bække

E-mail: fredensbo@profibermail.dk

Hjemmeside: www.bricksite.com/lokalarkivet

Ligesom de tidligere år kan jeg starte med at sige at arkivet har haft et godt år. Vi modtager stadig arkivalier, billeder m.m. i en lind strøm. Medlemstallet er stabilt, og vi får god opbakning til vore arrangementer. Vore opgaver er uændrede og de vil fortsat være de samme, nemlig at indsamle, registrere, bevare og formidle den lokale historie for Bække og Veerst sogne.

I 2016 har vi registreret 25 afleveringer i indkomstjournalen fordelt på dokumenter, billeder, bøger mm. Det er ikke så mange som i 2015, men en del var ret omfattende og efter vor mening et udmærket resultat. Selvfølgelig ser vi gerne flere afleveringer i indværende år.

Arkivets byvandring den 15. juni. Byvandringen var en stor succes med ca. 65 – 70 deltagere.

Vi har i 2016 registreret ca. 150 arkivfonde, men har fortsat en del uregistrerede arkivalier liggende på lager. Vi har nu registreret 439 arkivfonde.

Vi har rigtig mange billeder. I årets løb har vi registreret ca. 1000 billeder, således at der nu er registreret ca. 4730 enkeltbilleder. Derudover har vi 115 billedserier, hvoraf knap halvdelen er registreret i 2016. Jeg ved ikke hvor mange billeder, serierne omfatter, men jeg tør godt love, at alt i alt har vi over 5500 billeder registreret på nettet. Langt de fleste kan ses på arkiv.dk.

P.t. har vi registreret ca. 800 avisudklip og vi har fortsat mange uregistrerede udklip liggende i hængemapper, men de vil også blive registreret efterhånden. Dvs. at man på arkiv.dk kan se hvilke udklip vi har liggende, men i øjeblikket har vi ingen planer om at scanne dem.

Vi deler gerne alle de oplysninger vi ligger inde med. Derfor har vi faste åbningstider hver tirsdag fra 16.00 til 18.00, men normalt er vi på arkivet tirsdag fra kl. 14.00 og torsdag formiddag. Da modtager vi også gerne besøg, ligesom vi er til rådighed efter aftale. Det er normalt folk, som kommer langvejs fra, som benytter sig af den sidste mulighed. I 2016 har vi registreret 74 besøg på arkivet, ca. 900 har besøgt vores hjemmeside, og 4793 billeder er vist på arkiv.dk. Et enkelt billede er blevet set ikke færre end 464 gange. Vi får en del henvendelser vedrørende billeder på arkiv.dk. Det drejer sig både om nogen, som søger yderligere oplysninger, men meget ofte får vi oplysninger om fejl og mangler. Det er umuligt at kende alle de personer og motiver, som vi har billeder af. Derfor er det en stor hjælp, når nogen gør sig den ulejlighed at sende manglende oplysninger vedrørende de enkelte billeder.

Der var ikke nogen fra vores arkiv, som kunne afse ressourcer til at deltage aktivt i opsætningen af udstillingen til årets Historiefestival på Sønderkov. Vi leverede dog en del billeder til gruppen, som arbejdede med emnet Andelsbevægelsen i Vejen Kommune, så på den måde var Bække alligevel repræsenteret på udstillingen, som i øvrigt blev udsat kort før den planlagte åbning.

Vi har haft en fantastisk opbakning til vore arrangementer. På generalforsamlingen den 22. februar 2016

havde vi besøg af Jeremy Watts som fortalte om Vorbasse-drengene, ca. 45 medlemmer var mødt op.

Byvandringen i Bække by den 15. juni 2016 blev en kæmpe-succes. I alt deltog ca. 65 - 70 mennesker i rundvisningen og den efterfølgende kaffe i arkivets og turistforeningens lokaler. Vi har fået mange opfordringer til at gentage succesen, så det vil vi gøre på et eller andet tidspunkt.

Den 29. august var der byvandring i Veerst. Vi var meget spændt på byvandringen i Veerst, da vi normalt ikke har megen tilslutning fra Veerst. Arrangementet var planlagt af John og blev gennemført i samarbejde med Bylauget i Veerst. Det virkede - ca. 40 - 45 mennesker deltog på rundturen og i den efterfølgende kaffe i forsamlingshuset. Det var en god aften, men desværre fik vi ingen nye medlemmer fra Veerst.

På efterårsmødet den 12. oktober 2016 fortalte Flemming Boisen under titlen En Bækkedrengs Erindringer om sin opvækst i Bække og sit voksenliv i Grindsted. Flemming er en god fortæller og de mange, som var mødt, fik en rigtig god aften med mange sjove historier.

Nyhedsbrevet Arkiv-Nyt er udsendt to gange i det forløbne år og vil fortsat blive udsendt når vi har nyt at fortælle. Glimt udkom for 6. gang med lokalhistoriske artikler, og Jytte, vores redaktør, har allerede de første artikler klar til det kommende nummer, så jeg tør godt love, at bladet også udkommer i 2017.

En enkelt stor skuffelse har vi dog haft i årets løb. Sidste år kunne jeg fortælle, at vi havde afhentet Kongestolen, som var beskrevet i GLIMT 2015. Ejeren, Kurt Poder i Greve, ønskede, at stolen kom på museum, og arkivet hentede den med det formål. Aftalen med Museet på Sønderkov er skuffende nok ikke blevet indfriet.

Lokalhistorisk Arkiv Holsted

Vestergade 17, 1., 6670 Holsted. Tlf.: 75 39 20 10

Åbningstid: Onsdag kl. 14.00-18.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Klaus Hansen, Foldingbrovej 13, 6670 Holsted

Tlf.: 75 39 33 61

E-mail: Holsted-Lokalarkiv@mail.dk

Hjemmeside: www.holstedlokalarkiv.dk

Nok et år er gået – et år, som har budt på lidt af hvert. Vi har som sædvanligt haft et travlt år på arkivet, hvor antallet af henvendelser har været lidt mindre end sidste år, nemlig 155 i 2016 mod 192 i 2015. Vi har i 2016 haft 0 henvendelser i almindelig brevform. Alle øvrige henvendelser har været enten ved personligt fremmøde eller via elektroniske medier.

Vores hjemmeside, som startede op i 2010, har haft besøgende fra så fjerne lande som Sydafrika, Rusland, Ukraine og USA. Vi har forsøgt at opdatere hjemmesiden ca. hver anden måned. I 2016 har vi haft i alt 776 besøgende på hjemmesiden. I gennemsnit ca. 15 besøgende om ugen i 2016.

Siden midten af december 2014 har arkivet været på Facebook med navnet Holsted Lokalhistorisk Arkiv. I 2016 har der været 178 mod 48 i 2015, der har været inde og se om arkivet.

Antallet af afleveringer er ligesom for sidste år, nemlig 69 registrerede afleveringer i 2016 mod 61 for 2015. Et par af disse afleveringer har været omfattende og har derfor taget rigtig lang tid.

Vi har i 2011 fået 2 store afleveringer af billeder. Den ene er pressebilleder fra Jyske Vestkysten, og den anden er billeder fra Ugeavisen. Vi har arbejdet med disse billeder siden, men er endnu ikke helt færdige med dem og håber at blive færdige i 2017.

Da vi blev færdige med ejendomsbillederne i Arkibas i 2013, fortsatte vi med at lægge billeder ind fra arkivfondene. Der er mange og vi har haft 4 personer kontinuerligt på denne opgave i 2016. Der er et stykke vej endnu, inden vi er færdige med denne opgave.

I de nye lokaler har vi fået arkiveret Jyske Vestkysten og har i løbet af 2016 fået 18 måneders aviser, frem til og med juni 2016. I de nye lokaler har vi også fået ophængt en del malerier, vi har modtaget i årenes løb, som vi ikke har haft plads til hidtil. Vi synes selv at det ser godt ud.

I december 2012, blev vores lokale "Sørensen-bande" sendt ned for at tømme Den Danske Bank i Holsted. Banken lukkede sin filial her, og vi kontaktede banken for at høre, om vi eventuelt kunne få et par billeder af en lokal kunstner, som vi gerne ville have til samlingen.

Vi fik mere end det. Det blev aftalt at vi kunne få en stor del af deres arkivalier tilbage fra 1868, hvor Holsted Sparekasse blev stiftet. Det blev til en hel trailer fuld, som vi skal have sorteret og arkiveret. Nogle friske drenge hjalp med at få alt materialet båret op i huset.

Denne aflevering har vi arbejdet med i hele 2015 også, og er ikke færdig med den endnu. Tidshorizonten for færdiggørelsen er desværre stadig ukendt.

I februar 2016 begyndte Jytte Junker Rasmussen som arkivmedarbejder og hun er hurtigt faldet til.

Vi har forsøgt at fremskaffe materiale, og har gjort det i forbindelse med en udstilling om andelsforetagener, der skulle sættes op på Sønderkov museum. Denne udstilling er imidlertid indtil nu ikke blevet til noget.

Den 30. september 2016 deltog vi i frivillighedsdagen i Medius, hvor vi havde lavet en billedsekvens som kørte i åbningstiden. Det var en succes, da der omtrent hele tiden var mange personer, der stod og så på det vi havde lavet med gamle billeder.

Vi har fået lavet et genoptryk af bogen fra 1999 "Holsted Stationsby 125 år", da vi har fået en del forespørgsler. Kaj E. Pedersen har derfor lagt det til rette så vi kunne få bogen genoptrykt, og tak for det. Vi fik lavet 100 eksemplarer.

Den 12. og 13. november 2016 deltog vi på opfordring i årets julemesse i Medius. Vi havde fået fremstillet en PowerPoint præsentation med gamle og enkelte nye billeder fra de største gader i Holsted. Marianne Nielsen og Jytte Junker Rasmussen lavede PowerPoint præsentation – rigtig godt gået – og det blev også en succes, idet der tit stod folk og så på billederne, der kørte på standen. Vi havde også bøger og kalendere med til salg og det gik rigtig godt.

I slutningen af november var Marianne og Jytte på grundlæggende kursus i arkivering, der foregik hos SLA i Vejle.

Lokalarkivets arbejdsgruppe har – i året der er gået – kun afholdt 4 møder, som er afholdt den første onsdag i månederne januar, marts, september og december, idet vi var nødt til at aflyse møderne februar, oktober og november, på grund af mange afbud.

I møderne er vi begyndt at gennemgå alle sager for mangler, og det har fungeret godt. Vi mangler nu kun den saglige afdeling, 10-sagerne. Disse vil blive gennemgået af arkivmedarbejderne i forbindelse med scanning af billeder fra disse sager.

Af forskellige grunde har vi i årets løb desværre ikke deltaget i møder i arkivrådet i Vejen kommune. Da Lokalhistorisk Arkiv Holsted er museumstilknyttet (Det statsanerkendte Museum på Sønderkov), kan arkivet ikke deltage i det økonomiske samarbejde i arkivrådet, men kun i det faglige samarbejde.

Arkivets samlinger omfatter nu 32.712 akter fordelt på 3.729 arkivfondssager, 2.649 billeder af ejendomme og 325 kort.

2016 har – som tidligere år – været et travlt år, og vi ser frem til et lige så aktivt år i 2017.

Da vi hvert år modtager en del afleveringer, og også forholdsvis store afleveringer, synes vi, det viser, at arkivet er godt forankret i lokalsamfundet. Det er vi særdeles glade for, idet vi jo bevarer for eftertiden – ja arbejder for "evigheden".

Endelig må det absolut nævnes, at arbejdet i lokalarkivet slet ikke kunne lade sig gøre uden at have en flok af gode entusiastiske hjælpere, hvad vi heldigvis har i lokalarkivets arbejdsgruppe.

Tak til alle for et godt stykke arbejde i 2016 og håb om et ligeså godt 2017.

Hovborg Lokalhistoriske Arkiv

Hovborg Skole, Lindevej 5, 6682 Hovborg.

Tlf.: 61779786 eller 28968345

Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 14.00-16.00

Leder: Henry Pedersen, Sandagervej 5, 6682 Hovborg

Tlf.: 75 39 62 57

E-mail: hovborglokalarkiv@gmail.com

Igen i år har vi haft rigtig travlt i arkivet, så niveauet ligger lidt over de sidste par år. Mange arkivalier venter stadig på at blive registreret i Arkibas, men det går fremad.

Arkivet har særdeles gode forhold i en bygning i den tidligere skole i Hovborg. Det såkaldte mødelokale rum-

mer stadig en udstilling af stolpehuller fra middelalderen. Børnehaven Regnbuen har sammen med en særdeles aktiv Holmeå Kunstforening også hjemme i den tidligere skole.

Vi venter stadig på en udgravning af området, hvor middelalderstolperne er fundet. Vi har dog stor forståelse for, at Museet Sønderkov har travlt andre steder i kommunen – ikke mindst i Fæsted.

Hovborg Lokalarkiv har også haft problemer i det foregående år. Således har der været hærværk og indbrud i august, hvor bl.a. arkivets PC'ere blev stjålet. Flere ruder blev ødelagt. Senere på året var den gal igen. Her var der dog kun tale om hærværk – og ikke om indbrud.

Igen i 2016 var Hovborg Lokalarkiv vært for et velbesøgt foredrag den 4. maj. Foredraget finder sted hvert år den 4. maj i forbindelse med mindehøjtideligheden i Klelund til ære for de allierede soldater, som mistede livet ved et flystyrt i Klelund i november 1944. Foredragsholderen i 2016 var oberst B. Højgaard Jensen, regimentschef for Jyske Dragonregiment. Aftenens tema var: Efterkrigstiden i Danmark. De mange tilhørere oplevede et pænde foredrag og spørgelysten var stor.

Arkivets besøgstal var lidt lavere i 2016 end året før.

Igen en stor tak til de lokale kræfter, som hjælper til i arkivet i det daglige.

Lindknud Lokalhistoriske Arkiv

Faurskovvej 8, Lindknud, 6650 Brørup

Åbningstid: Sidste torsdag hver måned kl. 14.00-16.00

Leder: Andreas Bruun, Knudsmindevej 20, 6650 Brørup

Tlf.: 61 54 04 01

E-mail: historie@lindknud.net

Arkivets postadresse: Knudsmindevej 20, 6650 Brørup

Det går stille og roligt fremad med registreringen af en stor mængde arkivalier i Arkibas på foreningens historiske værksted. Et trofast mandskab på 2-3 mennesker mødes hver mandag formiddag om arbejdet.

Der er i årets løb indkommen adskillige gode arkivalier, dokumenter, billeder m.m. – alt sammen noget, som har værdi for egnens historie.

Mindestenen for Niels Thøgersen (1863 – 1947) "Sognets gode søn" flyttes til en bedre plads.

Meget energi i foreningen er igen i 2016 brugt på formidling af historie på forskellig måde. Til Lindknuds månedsblad Lokalbladet søger vi at aflevere en A4-side stor historie af almen interesse om folk eller begivenheder fra tidligere tider.

Ved Lindknuds byfest i uge 31 arrangerede foreningen sammen med Lindknud aftenhøjskole traditionen tro en

historie-vandre-tur ad Okslundvej med besøg på byens skole hvor skoleleder Kamp viste rundt og fortalte om den aktuelle situation. Der var afslutning på aftenen i konfirmandstuen ved præstegården, hvor planen for aftenhøj-skolens møderække kommende sæson blev præsenteret.

I stedet for Arkivernes Dag deltog foreningen i et markeds-arrangement på aktivitetscentret Bøgevang, hvor byens spejdere m.fl. deltog. Det er blevet tradition, at vi bl.a. kommer med 10 historiske spørgsmål med 3 svarmuligheder ved dette marked.

Nogle af bestyrelsens medlemmer deltog med ægtefæller i SVAs lærerige tur til Landsarkivet i Viborg den 22. august.

Der har været adskillige reaktioner hen over året fra folk der finder foreningen på nettet og som søger oplysninger om slægt og venner osv. Lindknud sognerådprotokol fra 1909 – 33 blev færdig-afskrevet i 2015 og er nu i 2016 lagt på nettet og også udskrevet på papir i et enkelt eksemplar.

Protokollen har bl.a. givet indsigt i en vældig historie om, hvordan der blev taget vare på tingene på den tid, omsorgen for de ældre, evindelige skolespørgsmål, skoleudvidelser, planer om anlæg af jernbane gennem sognet, bilernes tilkomst, vejforbedringer i den anledning, rationeringer under 1. verdenskrig, indkaldelse af sikringsstyrke under krigen og afstemningen om salget af De Vestindiske Øer. Alle kender vi jo til den overordnede historie, men hvordan blev lovene administreret i sognene/kommunerne? Det giver afskrivningen indblik i.

Foreningen samarbejder med Brørup-arkivet om at udgive et årsskrift som uddeles ved medlemshvervning. Det er et ca. 70 A4-sider stort skrift som indeholder 10–15 historiske artikler fra Lindknud/Brørup-egnen.

Foreningen har en god økonomi, er med i Vejen kommunes arkivsamvirke hvorfra netforbindelse m. m. bliver betalt og med det historiske værksted bor foreningen gratis i kommunens hus Bøgevang i Lindknud.

Der er en indtægt fra salg foreningens 3 bøger. Endvidere har foreningen en indtægt på ca. 6000 Kr. fra medlemsskaber og salg af årsskriftet, som udgives sammen med arkivet i Brørup.

Foreningen har et godt samarbejde med arkivet i Brørup i hvis bestyrelse foreningen er repræsenteret.

Der er åbent på Lindknud historisk værksted sidste torsdag om måneden fra kl. 14 – 16 samt. mandag formiddage, hvor der arbejdes med arkivering.

Aastrup Sognearkiv

Borgergade 121, 6752 Glejbjerg. Tlf.: 75 19 85 69

Åbningstid: 1. og 3. torsdag hver måned kl. 15.00-17.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Olga Pedersen, Vestergade 6, 6670 Holsted
Tlf.: 75 19 82 80

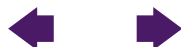
Arkivets postadresse: Vestergade 6, 6670 Holsted
E-mail: aastrupsgognearkiv@gmail.com

Aastrup Sognearkiv har haft et spændende år i 2016. Vi har modtaget en lang række nye arkivalier og vort besøgstal har været stigende, hvilket også nok var tiltrængt. Siden både kirkebøger og folketællingslister er lagt på nettet, har besøgstallet været lidt lavt. Det er dog som om mange slægtsforskere derved er kommet et skridt videre og har opdaget, at netop lokalarkiverne ofte er adgang til at komme videre, idet vi her ligger inde med yderligere oplysninger om den enkelte person eller stedet, hvor denne har levet og virket. Arkiverne har endvidere en stor samling billeder, der ved hjælp af Arkiv.dk er blevet kendt af mange flere.

Stationsbyen Glejbjerg blev en realitet den 1. december 1916 med åbningen af banen fra Bramming til Grindsted - Brande. Stationen blev lagt midt i Aastrup plantage, her opførtes stationsbygningen, og ret hurtigt opstod den nuværende stationsby.

Arkivet fejrede denne fødselsdag på Hotel Glejbjerg den 27. november med en udstilling af billeder etc. i samarbejde med Glejbjerg Borgerforening, der uddelte Glejbjergs skulderklap til en person, der har gjort en indsats for byen i det forgangne år.

Musikeren Hans Christian Rosendal, Borgergade, var en aktiv deltager i udstillingen og havde komponeret "En tur med toget fra Bramming til Glejbjerg 1916", som han spillede på sin saxofon. Dette blev en meget stor succes.

Hans Christian Rosendal spiller "En tur med toget fra Bramming til Glejbjerg 1916"

S

V

A
S

Sydvestjyske Arkiver Beretninger 2016

Enkelte arkiver har ikke indsendt beretning for 2016. Kontaktoplysninger for disse arkiver findes på Sydvestjyske Arkivers hjemmeside.

V
A

Forsidefoto:
Ribe Byhistoriske Arkiv
afholder historieløbet
Flugten over Grænsen.
Foto: Torben Meyer, Esbjerg
Byhistoriske Arkiv.

